

Ubezpieczenie mienia
OD WSZYSTKICH RYZYK

Dokument zawierający informacje
o produkcie ubezpieczeniowym

Informacja o produkcie

Ogólne Warunki Ubezpieczenia

Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk

SALTUS
UBEZPIECZENIA

Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym

Przedsiębiorstwo: SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Sopocie (SALTUS TUW) ul. Władysława IV 22, 81-743 Sopot, Rzeczpospolita Polska, zarejestrowane w Rejestrze Przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000117377, NIP 1180130637

Produkt: Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk

Pełne informacje podawane przed zawarciem umowy i informacje na temat umowy podane są w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk uchwalonych w dniu 19 grudnia 2018 roku przez Zarząd SALTUS TUW i mających zastosowanie do umów zawieranych od dnia 01.01.2019 roku (OWU) oraz w treści dokumentu ubezpieczenia.

Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk jest dobrowolnym ubezpieczeniem mienia oraz utraty zysku dedykowanym przedsiębiorcom, osobom prawnym niebędącym przedsiębiorcami i innymi jednostkom organizacyjnym. Jest to ubezpieczenie z Działu II, Grupy 8, 9 oraz 16 zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

✓ W ramach Sekcji I stanowiące własność Ubezpieczającego lub będące na podstawie tytułu prawnego w jego posiadaniu:

- ✓ budynki i budowle,
  - ✓ lokale,
  - ✓ maszyny, urządzenia, wyposażenie,
  - ✓ wartości pieniężne,
  - ✓ nakłady inwestycyjne,
  - ✓ środki obrotowe
- oraz
- ✓ mienie osób trzecich,
  - ✓ mienie pracownicze

od szkód polegających na utracie, fizycznym uszkodzeniu lub zniszczeniu ubezpieczonego mienia, które są następstwem zdarzenia o charakterze losowym i niepewnym, które wystąpiło nagle, nieprzewidziane i niezależnie od woli Ubezpieczającego w okresie ubezpieczenia i miejscu wskazanym w umowie ubezpieczenia.

✓ Suma ubezpieczenia mienia wskazanego w umowie ubezpieczenia lub uzgodniony w umowie ubezpieczenia limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności SALTUS TUW w ramach Sekcji I.

✓ W ramach Sekcji II przedmiotem ubezpieczenia jest przewidywany zysk brutto, który Ubezpieczający osiągnąłby w okresie odszkodowawczym z tytułu wytwarzania i sprzedaży produktów lub towarów lub świadczenia usług, gdyby prowadzona przez niego działalność gospodarcza w miejscu ubezpieczenia nie została przerwana lub zakłócona na skutek szkody w ubezpieczonym mieniu objętej ochroną na podstawie postanowień Sekcji I.

✓ Sumę ubezpieczenia w ramach Sekcji II ustala zawsze Ubezpieczający zgodnie z przewidywanym zyskiem brutto i zasadami określonymi w OWU oddzielnie dla:

- ✓ przewidywanego zysku brutto,
- ✓ zwiększonych kosztów działalności.

Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

W ramach Sekcji I ochrona nie obejmuje, w szczególności, szkód powstałych w:

- ✗ zwierzętach, a także drzewach, krzewach i wszelkich uprawach,
- ✗ mieniu o przekroczonym terminie ważności lub wycofanym z obrotu przed powstaniem szkody oraz mieniu, którego zakup potwierdzony jest dowodem uznany za fałszywy,
- ✗ budowlach i budynkach przeznaczonych do rozbiórki oraz znajdującym się w nich mieniu, a także maszynach, urządzeniach i wyposażeniu przeznaczonych do likwidacji przed powstaniem szkody,
- ✗ budynkach i budowlach podczas robót budowlanych lub remontowych, na które zgodnie z ustawą Prawo budowlane wymagane jest zezwolenie,
- ✗ napowietrznych liniach przesyłowych energii elektrycznej, zlokalizowanych w odległości większej niż 500 metrów od miejsca objętego ochroną ubezpieczeniową, w którym Ubezpieczający prowadzi działalność.

W ramach Sekcji II ochrona, w szczególności, nie obejmuje:

- ✗ podatku VAT lub/i podatku akcyzowego, ceł,
- ✗ kary, grzywny lub innej należności publiczno-prawnej, kary umownej, lub odszkodowania, do których uiszczenia Ubezpieczający jest zobowiązany z tytułu niewywiązania się ze zobowiązań na skutek zaistniałej szkody w mieniu,
- ✗ utraty zysku brutto niezwiązanego z działalnością operacyjną Ubezpieczającego ani zwiększenia kosztów niezwiązanych z tą działalnością,
- ✗ szkód polegających na utracie wartości pieniężnych z jakiegokolwiek przyczyny.

Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

W ramach Sekcji I SALTUS TUW nie odpowiada, w szczególności, za szkody polegające na:

- ! rażącym niedbalstwie lub winie umyślnej Ubezpieczającego,
- ! skażeniu lub zanieczyszczeniu,
- ! stopniowym pogarszaniu się stanu ubezpieczonego mienia w związku z normalnym zużyciem, naturą przedmiotu lub systematycznym stopniowo postępującym: zawilgacaniem, przesiąkaniem, działaniem wód gruntowych, przemarzaniem ścian, pogarszaniem właściwości, odkształcaniem lub deformacją, powolnym działaniem czynników termicznych lub biologicznych,
- ! powodzi na obszarach między linią brzegu, a wałem przeciwpowodziowym,
- ! działaniu wody lub innych płynów na: środki obrotowe oraz maszyny, urządzenia i wyposażenie wyłączone z eksploatacji, wyłącznie jeśli były przechowywane niżej niż 10 cm nad podłogą pomieszczeń, które znajdują się poniżej poziomu gruntu; wyłączenie nie ma zastosowania, jeśli do zalania mienia doszło bezpośrednio z góry,
- ! zalaniu, jeśli do powstania szkody przyczynił się: zły stan techniczny dachu bądź niezabezpieczone lub nieprawidłowo zabezpieczone otwory dachowe albo inne elementy budynku,
- ! działaniu wiatru, śniegu i gradu na namioty, szklarnie i inspeky,
- ! awarii i uszkodzeniu wyposażenia, maszyn, urządzeń w tym aparatów, powstałych w związku z ich eksploatacją, konstrukcją i obsługą,
- ! kradzieży z włamaniem, rabunku oraz wandalizmu, jeśli w umowie ubezpieczenia nie wskazano limitu odpowiedzialności za te zdarzenia.

W ramach Sekcji II SALTUS TUW nie odpowiada, w szczególności, za szkody wywołane:

- ! umyślnym działaniem lub zaniechaniem Ubezpieczającego lub osób, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
- ! szkodą w mieniu, za którą SALTUS TUW nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z postanowieniami Sekcji I OWU,
- ! przyczyną inną niż szkoda w mieniu,
- ! szkodą w mieniu wynikającą z kradzieży z włamaniem, rozboju i wandalizmu dotyczącą mienia innego niż wartości pieniężne,
- ! spadkiem wartości nieuszkodzonych zapasów,
- ! brakiem możliwości wykorzystania nieuszkodzonych zapasów z uwagi na upływ terminu przydatności,
- ! szkodami w mieniu, za które SALTUS TUW ponosi odpowiedzialność na podstawie Klauzul dodatkowych w brzmieniu zgodnym z Załącznikiem nr 1 do OWU lub odmiennym wskazanym w umowie ubezpieczenia, chyba że SALTUS TUW potwierdziło udzielanie ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia utraty zysku na podstawie postanowień Sekcji II niniejszych OWU.

Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

- ✓ Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje mienie w miejscu wskazanym w umowie ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- ✓ Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również mienie w miejscu, do którego zostało ono przeniesione z miejsca ubezpieczenia w związku z bezpośrednim narażeniem na powstanie szkody objętej ochroną zgodnie z OWU. Mienie objęte jest także ochroną w trakcie przenoszenia lub przewożenia w powyższe miejsce.
- ✓ Mienie pracownicze objęte jest ochroną również w innym miejscu, w którym praca jest świadczona na polecenie Ubezpieczającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- ✓ Ponadto w ramach Sekcji II SALTUS TUV udziela ochrony ubezpieczeniowej w nowych lokalizacjach, w których Ubezpieczający podejmuje działalność, o ile:
  - jest ona zgodna z działalnością już prowadzoną i zgłoszoną do ubezpieczenia oraz
  - mienie w tej lokalizacji zostało objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie postanowień Sekcji I niniejszych OWU.

Co należy do obowiązków Ubezpiezonego?

Przed zawarciem umowy ubezpieczenia:

- podać do wiadomości SALTUS TUV wszystkie znane sobie okoliczności, które mogą mieć wpływ na podjęcie przez SALTUS TUV decyzji o zawarciu umowy ubezpieczenia, przez udzielenie, przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, zgodnych z prawdą pisemnych odpowiedzi na pytania SALTUS TUV zawarte we wniosku ubezpieczeniowym lub przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach.

W czasie trwania umowy ubezpieczenia:

- niezwłocznie zgłaszać SALTUS TUV w formie pisemnej wszelkie zmiany okoliczności, o które SALTUS TUV zapytywało we wniosku ubezpieczeniowym albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach,
- stosować się do wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia, a także niezwłocznie poinformować SALTUS TUV o zaprzestaniu prowadzenia działalności,
- informować SALTUS TUV o zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby,
- przestrzegać obowiązujących przepisów dotyczących ochrony, przechowywania i eksploatacji mienia oraz mających na celu zapobieganie powstaniu szkody,
- w odniesieniu do mienia ubezpieczonego od kradzieży z włamaniami, przestrzegać minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia, określonych w OWU,
- usuwać szczególne zagrożenia ubezpieczonego mienia a w szczególności takie, których usunięcia domagał się SALTUS TUV,
- prowadzić ewidencję ubezpieczonego mienia zgodnie z aktualnymi przepisami, w sposób pozwalający w razie powstania szkody na bezsporne odtworzenie mienia,
- niezwłocznie powiadomić SALTUS TUV na piśmie o zwiększeniu ryzyka, zwłaszcza w przypadku, gdy: nastąpi zmiana okoliczności, o które pytano we wniosku lub przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach, lub gdy usunięte zostaną uzgodnione środki bezpieczeństwa; ubezpieczony budynek lub budowla zostaną przebudowane lub poddane innym robotom budowlanym, lub jeżeli ich części nie będą używane; w ubezpieczonym budynku lub lokalu podjęta zostanie nowa działalność lub zmieniony jej rodzaj.

W przypadku powstania zdarzenia ubezpieczeniowego:

- użyć wszelkich dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
- niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty powstania szkody lub uzyskania o niej wiadomości, powiadomić SALTUS TUV o szkodzie, z podaniem, o ile to możliwe przyczyny, przedmiotu i zakresu szkody, okoliczności powstania oraz szacunkowej jej wartości,
- niezwłocznie powiadomić miejscową jednostkę policji o każdej szkodzie, która mogła powstać w wyniku przestępstwa,
- pozostawić bez zmian miejsce szkody do czasu przybycia przedstawiciela SALTUS TUV,
- umożliwić SALTUS TUV dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielenia w tym celu pomocy i wyjaśnień, a w szczególności udostępnienie pełnej dokumentacji księgowej ubezpieczonego mienia,
- dostarczyć SALTUS TUV i wyznaczonemu przez niego przedstawicielowi wszystkie dokumenty, które SALTUS TUV lub jego przedstawiciel uważa za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania,
- podjąć, bez nieuzasadnionej zwłoki, działania w celu naprawy zniszczonych zabezpieczeń lub naprawy bądź odtworzenia uszkodzonego, zniszczonego lub utraconego mienia po uprzednim udokumentowaniu zakresu i rozmiaru szkody.

Jak i kiedy należy opłacać składki?

Składka jest płatna jednorazowo w terminie określonym w umowie ubezpieczenia, jednakże na wniosek Ubezpieczającego składka może być rozłożona na raty. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.

Składkę bądź jej poszczególne raty opłaca się przelewem na rachunek bankowy SALTUS TUV.

Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

Okres ubezpieczenia wskazany jest w umowie ubezpieczenia.

Okres ubezpieczenia trwa jeden rok, chyba że umowę ubezpieczenia zawarto na okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe).

Odpowiedzialność SALTUS TUV rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, pod warunkiem że składka lub jej pierwsza rata zostanie zapłacona w terminie wskazanym w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień OWU.

Jeżeli SALTUS TUV ponosi odpowiedzialność przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie zostanie zapłacona w terminie, SALTUS TUV może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W razie braku wypowiedzenia umowa ubezpieczenia wygasa z końcem okresu, na który przypadała niezapłacona składka lub rata składki.

Niezapłacenie kolejnej raty składki, w podanej przez SALTUS TUV wysokości i terminie, powoduje ustanie odpowiedzialności SALTUS TUV tylko wtedy, gdy po upływie terminu zapłaty raty składki SALTUS TUV wezwie Ubezpieczającego do zapłaty, a rata składki nie zostanie zapłacona w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania. W przypadku uszczerpkowania jedynie części składki, SALTUS TUV zwróci część składki ubezpieczeniowej przypadającej za okres, w którym nie świadczyło ochrony ubezpieczeniowej.

Odpowiedzialność SALTUS TUV kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygasł przed tym terminem.

Jak rozwiązać umowę?

Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w okresie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia SALTUS TUV nie poinformowało Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy ubezpieczenia, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie.

Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na czas określony, SALTUS TUV może ją wypowiedzieć jedynie w przypadkach określonych przepisami prawa, a także z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia z ważnych powodów, za które uważa się: utratę licencji, zezwolenia, koncesji lub innej decyzji uprawniającej do prowadzenia działalności, zmianę profilu działalności Ubezpieczającego, a w przypadku ubezpieczenia na cudzy rachunek – Ubezpieczonego.

Na wniosek Ubezpieczającego i za zgodą SALTUS TUV umowa ubezpieczenia może zostać rozwiązana w każdym czasie. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu ubezpieczenia na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.

Jeżeli w wyniku oględzin miejsca i przedmiotu ubezpieczenia ujawnią się okoliczności, co do których Ubezpieczający podał nieprawdę lub zataił prawdę w chwili składania wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, SALTUS TUV może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.

W razie stwierdzenia wynikających z rażącego niedbalstwa lub winy umyślnej Ubezpieczającego zaniedbań w zakresie obowiązków określonych w OWU umowa ubezpieczenia w zakresie ubezpieczenia mienia może zostać wypowiedziana przez SALTUS TUV ze skutkiem natychmiastowym.

W ubezpieczeniu w ramach Sekcji I, jeżeli Ubezpieczający zbywa przedmiot ubezpieczenia stosunek ubezpieczeniowy wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę, chyba że prawa z umowy ubezpieczenia za zgodą SALTUS TUV zostały przeniesione na nabywcę.

W ubezpieczeniu w ramach Sekcji II, jeżeli Ubezpieczający zbywa przedsiębiorstwo lub zaprzestaje prowadzenia działalności stosunek ubezpieczenia wygasa.

Informacja o produkcie – Ubezpieczenie
mienia od wszystkich ryzyk

Stan zgodny z Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk
uchwalonymi przez Zarząd SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych
w dniu 19 grudnia 2018 roku.

1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia:
Ogólne Warunki Ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk (OWU):
§3; §4; §5; §6; §8 ust. 2-12; §9; §11; §12; §13; §16.
Załącznik nr 1 do OWU - klauzule dodatkowe do ubezpieczenia mienia w ramach Sekcji I:
  - a) klauzula ubezpieczenia mienia poza lokalizacjami wskazanymi w umowie ubezpieczenia: ust. 1-3;
  - b) klauzula automatycznego pokrycia: ust. 1-2;
  - c) klauzula rzeczoznawców: ust. 1;
  - d) klauzula ubezpieczenia różnicy pomiędzy ceną nabycia/kosztem wytworzenia, a ceną sprzedaży: ust. 1;
  - e) klauzula ubezpieczenia szkód estetycznych (graffiti): ust. 1-2;
  - f) klauzula aktów terroryzmu: ust. 1, 3;
  - g) klauzula ubezpieczenia strajków, zamieszek i rozruchów: ust. 1, 3;
  - h) klauzula ubezpieczenia awarii i uszkodzeń maszyn, urządzeń, w tym aparatów: ust. 1, 3;
  - i) klauzula zmiany temperatury: ust. 1-2, 4;
  - j) klauzula ubezpieczenia katastrofy budowlanej: ust. 1, 3;
  - k) klauzula ubezpieczenia mienia podczas transportu między lokalizacjami Ubezpieczającego: ust. 1;
  - l) klauzula ubezpieczenia wartości pieniężnych podczas transportu: ust. 1.Załącznik nr 2 do OWU - warunki techniczne zabezpieczenia mienia oraz minimalne wymogi zabezpieczenia mienia przed kradzieżą z włamaniem: §§ 1-7.
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia:
OWU:
§ 3, §7, §9, §14, §16.
Załącznik nr 1 do OWU - klauzule dodatkowe do ubezpieczenia mienia w ramach Sekcji I:
  - a) klauzula ubezpieczenia mienia poza lokalizacjami wskazanymi w umowie ubezpieczenia: ust. 4-6;
  - b) klauzula automatycznego pokrycia: ust. 3-6;
  - c) klauzula rzeczoznawców: ust. 2-3;
  - d) klauzula ubezpieczenia różnicy pomiędzy ceną nabycia/kosztem wytworzenia, a ceną sprzedaży: ust. 2;
  - e) klauzula aktów terroryzmu: ust. 2, 4-5;
  - f) klauzula ubezpieczenia strajków, zamieszek i rozruchów: ust. 2, 4;
  - g) klauzula ubezpieczenia awarii i uszkodzeń maszyn, urządzeń, w tym aparatów: ust. 2, 4-6;
  - h) klauzula zmiany temperatury: ust. 3, 5;
  - i) klauzula ubezpieczenia katastrofy budowlanej: ust. 2, 4-5;
  - j) klauzula ubezpieczenia mienia podczas transportu między lokalizacjami Ubezpieczającego: ust. 1 pkt 2), ust. 2-6;
  - k) klauzula ubezpieczenia wartości pieniężnych podczas transportu: ust. 2-4.

Spis treści

§1 Postanowienia ogólne.....	3
§2 Umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek.....	3
§3 Definicje.....	3
Sekcja I - ubezpieczenie mienia.....	4
§4 Miejsce ubezpieczenia.....	4
§5 Przedmiot ubezpieczenia.....	4
§6 Zakres ubezpieczenia.....	4
§7 Wyłączenia odpowiedzialności.....	4
§8 Suma ubezpieczenia w ramach Sekcji I.....	5
§9 Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania.....	6
Sekcja II - ubezpieczenie utraty zysku.....	7
§10 Warunki przystąpienia do ubezpieczenia.....	7
§11 Miejsce ubezpieczenia.....	7
§12 Przedmiot ubezpieczenia.....	7
§13 Zakres ubezpieczenia.....	7
§14 Wyłączenia odpowiedzialności.....	7
§15 Suma ubezpieczenia w ramach Sekcji II.....	7
§16 Ustalenie wysokości straty i odszkodowania.....	8
Postanowienia wspólne.....	8
§17 Minimalne wymogi dotyczące zabezpieczenia mienia.....	8
§18 Składka ubezpieczeniowa.....	8
§19 Sposób zawarcia umowy ubezpieczenia.....	8
§20 Okres ubezpieczenia i czas trwania odpowiedzialności Towarzystwa.....	9
§21 Wygaśnięcie stosunku ubezpieczeniowego.....	9
§22 Prawa i obowiązki stron umowy ubezpieczenia.....	9
§23 Obowiązki Ubezpieczającego w trakcie trwania umowy ubezpieczenia.....	9
§24 Obowiązki Ubezpieczającego w przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego.....	10
§25 Wypłata odszkodowania.....	10
§26 Regres ubezpieczeniowy.....	10
§27 Postanowienia końcowe.....	10

Załącznik nr 1.....	12
----------------------------	-----------

Klauzule dodatkowe do ubezpieczenia mienia w ramach Sekcji I:

AR01 Klauzula ubezpieczenia mienia poza lokalizacjami wskazanymi w umowie ubezpieczenia.....	12
AR02 Klauzula automatycznego pokrycia.....	12
AR03 Klauzula rzeczoznawców.....	12
AR04 Klauzula ubezpieczenia różnicy pomiędzy ceną nabycia/kosztom wytworzenia, a ceną sprzedaży.....	12
AR05 Klauzula ubezpieczenia szkód estetycznych (graffiti).....	12
AR06 Klauzula aktów terroryzmu.....	12
AR07 Klauzula ubezpieczenia strajków, zamieszek i rozruchów.....	12
AR08 Klauzula ubezpieczenia awarii i uszkodzeń maszyn, urządzeń w tym aparatów.....	13
AR09 Klauzula zmiany temperatury.....	13
AR10 Klauzula ubezpieczenia katastrofy budowlanej.....	13
AR11 Klauzula ubezpieczenia mienia podczas transportu między lokalizacjami Ubezpieczającego.....	13
AR12 Klauzula ubezpieczenia wartości pieniężnych podczas transportu.....	13

Załącznik nr 2.....	14
----------------------------	-----------

Warunki techniczne zabezpieczenia mienia oraz minimalne wymogi zabezpieczenia mienia przed kradzieżą z włamaniem:

§1 Konstrukcja ścian, sufitów, podłóg i dachów.....	14
§2 Konstrukcja i zabezpieczenie drzwi zewnętrznych.....	14
§3 Zabezpieczenie okien i innych otworów zewnętrznych.....	14
§4 Konstrukcja zamków klódek i uchwyty.....	14
§5 Zabezpieczenie kluczy.....	14
§6 Zabezpieczenie pojazdów stanowiących środki obrotowe lub mienie osób trzecich.....	14
§7 Zabezpieczenie wartości pieniężnych.....	14

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA MIENIA OD WSZYSTKICH RYZYK

§1 POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, zwanych dalej „OWU”, SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, zwane dalej „Towarzystwem”, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, zawiera umowy ubezpieczenia mienia z przedsiębiorcami, osobami prawnymi niebędącymi przedsiębiorcami i innymi jednostkami organizacyjnymi, zwanymi dalej „Ubezpieczającymi”.
2. Ubezpieczającym może być każdy podmiot prowadzący ewidencję mienia w formie przewidzianej w ustawie o rachunkowości.
3. Zakres ubezpieczenia przewidziany postanowieniami OWU może zostać zmodyfikowany na podstawie klauzul dodatkowych, wymienionych w Załączniku nr 1 do OWU, który stanowi integralną część OWU – na pisemny wniosek Ubezpieczającego, jednocześnie z zawarciem umowy ubezpieczenia lub w trakcie trwania okresu ubezpieczenia. Włączenie dodatkowych klauzul o których mowa w Załączniku nr 1 zostanie potwierdzone w dokumencie ubezpieczenia lub w aneksie do tego dokumentu.
4. Umowy ubezpieczenia mogą być zawierane na uzgodnionych przez Strony warunkach odbiegających od postanowień niniejszych OWU.
5. Inne postanowienia umowne uzgodnione przez Strony powinny być sporządzone na piśmie, podpisane przez Strony i w pełnym brzmieniu dołączone do umowy ubezpieczenia, pod rygorem ich nieważności.

§2 UMOWA UBEZPIECZENIA NA CUDZY RACHUNEK

1. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (Ubezpieczonego). W takiej sytuacji postanowienia niniejszych OWU stosuje się odpowiednio również do Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem że roszczenie o zapłatę składki przysługuje wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu.
2. Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od Towarzystwa, chyba że Strony uzgodniły inaczej, jednak uzgodnienie takie nie może zostać dokonane, jeżeli wypadek już zaszedł.
3. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek Ubezpieczający przekazuje OWU Ubezpieczonemu. Ubezpieczony zobowiązany jest potwierdzić doręczenie mu OWU na piśmie. Ubezpieczający ma obowiązek przekazać dokument z takim potwierdzeniem Towarzystwu.

§3 DEFINICJE

Definicje używanych pojęć mogą odbiegać od typowego, powszechnego ich znaczenia, jak też od definicji zawartych w ogólnie obowiązujących przepisach prawa.

Przyjmuje się następujące znaczenia terminów użytych w niniejszych OWU:

- 1) **alarm z obowiązkiem interwencji** – sprawny i założony system ochrony przeciwkradzieżowej spełniający łącznie niżej wymienione warunki:
  - a) działający w oparciu o elektroniczny układ czujek i wywołujący alarm w agencji ochrony lub jednostce policji w przypadku naruszenia zabezpieczeń chronionego lokalu,
  - b) odbiór sygnału alarmowego, o którym mowa w pkt a) zobowiązuje agencję ochrony lub policję do bezwzględnego wystania patrolu interwencyjnego do chronionego miejsca,
- 2) **awaria i uszkodzenie** – stan techniczny maszyny, urządzenia w tym aparatu, który ogranicza lub uniemożliwia jego dalszą eksploatację oraz zmniejszenie sprawności lub niesprawność maszyny, urządzenia w tym aparatu, ograniczające jego zdolność do działania,
- 3) **budowle** – trwale związane z gruntem obiekty budowlane inne niż budynek, wraz z instalacjami i urządzeniami, stanowiące całość techniczną i użytkową,
- 4) **budynki** – trwale związane z gruntem obiekty budowlane - jedno- lub wielokondygnacyjne, wydzielone z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadające fundamenty i dach, wraz z instalacjami, urządzeniami technicznymi oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończenia - które stanowią całość techniczną i użytkową,
- 5) **franszyza redukcyjna** – określona w niniejszych OWU lub ustalona w umowie ubezpieczenia kwota lub procent wartości odszkodowania pomniejszająca łączne odszkodowanie za jedną i wszystkie szkody wynikłe z jednego zdarzenia,
- 6) **jednostka obliczeniowa (j.o.)** – kwota odpowiadająca 120-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale według danych publikowanych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Monitorze Polskim,
- 7) **katastrofa budowlana** – niezamierzone, gwałtowne zniszczenie budynku lub budowli lub ich części, a także konstrukcyjnych elementów rusztowań, elementów urządzeń formujących, ścianek szczylnych i obudowy wykopów, o którym zostały powiadomione podmioty określone w art. 75 ust.1 Prawa budowlanego; przy czym za katastrofę budowlaną nie uznaje się:
  - a) uszkodzenia elementu wbudowanego w budynek lub budowle, nadającego się do naprawy lub wymiany,
  - b) uszkodzenia lub zniszczenia urządzeń mechanicznych i elektronicznych stanowiących funkcjonalną i integralną część budynku,
  - c) awarii instalacji,

- 8) **koszty stałe** – niezbędne dla prowadzenia działalności gospodarczej koszty, których wysokość nie ulega obniżeniu wraz ze spadkiem poziomu produkcji bądź wartości obrotu po wystąpieniu zakłóceń lub przerwy w działalności gospodarczej wskutek szkody w mieniu,
- 9) **kradzież zwykła** – dokonanie albo usiłowanie zaboru mienia w celu przywłaszczenia bez śladów włamania,
- 10) **kradzież z włamaniem** – dokonanie albo usiłowanie zaboru mienia z lokalu przez sprawcę:
  - a) po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczeń lub otwarciu wejścia przy użyciu narzędzi, albo podrobionego lub dopasowanego klucza, bądź klucza oryginalnego lub karty magnetycznej w posiadanie której sprawca wszedł wskutek włamania do innego lokalu lub w wyniku rozbój,
  - b) który ukrył się w lokalu przed jego zamknięciem, jeśli pozostawił ślady, które mogą służyć jako dowód jego potajemnego ukrycia się,
- 11) **lokal** – przestrzeń wydzielona trwałymi ścianami, stanowiąca funkcjonalną lub gospodarczą całość, służąca zaspokojeniu potrzeb Ubezpieczającego, związana z prowadzoną przez niego działalnością, użytkowana na mocy posiadanego przez niego tytułu prawnego, składająca się z jednego lub większej liczby pomieszczeń,
- 12) **maksymalny okres odszkodowawczy** – ustalony przez Ubezpieczającego i rozpoczynający się w dniu powstania szkody w mieniu, objętej ochroną na podstawie postanowień Sekcji I niniejszych OWU, przewidywany okres zakłóceń lub przerwy w działalności gospodarczej, jaka może wystąpić bezpośrednio wskutek wyżej wymienionej szkody w mieniu,
- 13) **maszyn, urządzenia, wyposażenie** – rzeczowe ruchome składniki majątku wykorzystywane w prowadzonej działalności (w tym sprzęt elektroniczny), niestanowiące elementów budynku i budowli, niebędące środkami obrotowymi ani nakładami inwestycyjnymi,
- 14) **mienie osób trzecich** – mienie:
  - a) przyjęte od osób trzecich w celu wykonania usługi - przedmioty przyjęte przez Ubezpieczającego do naprawy, remontu, przeróbki, przechowania bądź wykonania usługi w ramach zarejestrowanej działalności,
  - b) przyjęte do sprzedaży komisowej - przedmioty przyjęte przez Ubezpieczającego do sprzedaży komisowej za wynagrodzeniem na rachunek dającego zlecenie, lecz w imieniu własnym,
- 15) **mienie pracownicze** – mienie prywatne osobistego użytku pracowników Ubezpieczającego lub niezbędne do wykonywania czynności zawodowych, znajdujące się w miejscu ubezpieczenia zwyczajowo lub na żądanie Ubezpieczającego, z wyłączeniem wartości pieniężnych,
- 16) **nakłady inwestycyjne** – poniesione lub przewidziane do poniesienia przez Ubezpieczającego przed wystąpieniem szkody, udokumentowane wydatki na wykończenie wnętrz lub remonty bieżące, kapitałne lub adaptacyjne w budynkach lub lokalach w celu dostosowania ich do prowadzonej przez Ubezpieczającego rodzaju działalności lub podwyższenia standardu,
- 17) **nieubezpieczone koszty działalności (koszty zmienne)** – koszty działalności operacyjnej zależne od poziomu produkcji lub wartości obrotu,
- 18) **obrót** – przychody ze sprzedaży produktów (wyróbów gotowych i usług), towarów i materiałów, uzyskiwane przez Ubezpieczającego z ubezpieczonej działalności w miejscu objętym ochroną ubezpieczeniową,
- 19) **obrót standardowy** – obrót uzyskany w okresie zawierającym się w 12 miesiącach bezpośrednio poprzedzających powstanie szkody w mieniu, analogiczny co do daty rozpoczęcia i zakończenia okresowi odszkodowawczemu, skorygowany w sposób uwzględniający uwarunkowania i trendy rynkowe, które miały wpływ na przebieg działalności gospodarczej przed powstaniem szkody w mieniu oraz oddziaływujące na działalność gospodarczą po jej wystąpieniu, a także okoliczności, które wywierałyby na działalność gospodarczą wpływ, gdyby szkoda w mieniu nie miała miejsca,
- 20) **okres odszkodowawczy** – okres, w którym szkoda w mieniu wywiera ujemne skutki na działalność Ubezpieczającego, rozpoczynający się w dniu powstania szkody w mieniu za którą Towarzystwo ponosi odpowiedzialność w świetle niniejszych OWU i trwający tak długo, jak długo szkoda w mieniu będzie wywierać ujemny wpływ na działalność Ubezpieczającego, z zastrzeżeniem że nie może on przekroczyć określonego w umowie ubezpieczenia maksymalnego okresu odszkodowawczego,
- 21) **pracownik** – osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę albo na podstawie umowy cywilnoprawnej z wyłączeniem osoby fizycznej, która zawarła z Ubezpieczającym umowę cywilnoprawną w ramach prowadzonej działalności gospodarczej; za pracownika uznaje się również praktykanta lub wolontariusza, któremu Ubezpieczający powierzył wykonanie określonej czynności,
- 22) **rok obrotowy** – rok kalendarzowy lub inny okres trwający 12 kolejnych pełnych miesięcy kalendarzowych, zgodnie z definicją zawartą w ustawie o rachunkowości,
- 23) **rozbój** – dokonanie albo usiłowanie zaboru mienia przy użyciu przemocy fizycznej lub realnej groźby jej natychmiastowego użycia albo doprowadzenia do stanu nieprzytomności lub bezbronności Ubezpieczającego, pracownika Ubezpieczającego lub innej osoby, której Ubezpieczający zlecił dozоровanie mienia,
- 24) **rozruchy** – gwałtowne demonstracje grupy osób, które nie mieszczą się w kategorii zamieszek,
- 25) **stały dozór** – całodobowy dozór pełniony w miejscu ubezpieczenia przez pracowników Ubezpieczającego lub licencjonowaną agencję ochrony na zlecenie Ubezpieczającego; osoby sprawujące dozór muszą posiadać pisemnie określony zakres obowiązków obejmujący co najmniej:
  - a) określenie miejsca wykonywania dozoru lub mienia, które podlega ochronie, z zastrzeżeniem że po godzinach pracy Ubezpieczającego osoby pełniące stały

- dozór obowiązane są przynajmniej co godzinę dokonywać obchodu obszaru podlegającego ochronie, sprawdzić stan zabezpieczeń i sporządzić raport w książce dyżurów lub w innej trwałej formie,
- b) procedury dotyczące zasad postępowania w przypadku naruszenia zabezpieczeń lub próby włamania,
- 26) **strajk** – celowa przerwa w pracy grupy pracowników w intencji wymuszenia żądań ekonomicznych lub politycznych,
- 27) **strata** – utrata zysku brutto przez Ubezpieczającego na skutek spadku obrotu lub zwiększenia kosztów działalności w okresie odszkodowawczym wskutek szkody w mieniu objętej ochroną na podstawie postanowień Sekcji I OWU, z uwzględnieniem zaoszczędzonych kosztów stałych,
- 28) **środki obrotowe** – towary, surowce, materiały eksploatacyjne i pomocnicze, opakowania, części zamienne i zapasowe maszyn i urządzeń, materiały w przerobie, półprodukty i półfabrykaty lub wyroby gotowe, które w rozumieniu przepisów o rachunkowości nie są zaliczone do środków trwałych,
- 29) **terroryzm** – wszelkiego rodzaju działania i nielegalne akcje organizowane z pobudek ideologicznych lub politycznych przy użyciu przemocy - zarówno indywidualne jak i grupowe, skierowane przeciwko osobom lub mieniu w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności lub dezorganizacji życia publicznego albo skierowane przeciw społeczeństwu z zamiarem jego zastraszenia dla osiągnięcia celów politycznych, ideologicznych, ekonomicznych lub społecznych,
- 30) **transport wartości pieniężnych** – czynność przenoszenia lub przewożenia, wykonywaną przez osobę upoważnioną od momentu przyjęcia wartości pieniężnych do transportu, do momentu przekazania ich osobie upoważnionej do odbioru,
- 31) **Ubezpieczający** – osoba zawierająca umowę ubezpieczenia, jak również reprezentanci Ubezpieczającego rozumiani jako:
- w przypadku osób fizycznych – osoba fizyczna zawierająca umowę ubezpieczenia i jej pełnomocnicy,
  - w przypadku spółek cywilnych – wspólnicy oraz ich pełnomocnicy,
  - w przypadku spółek partnerskich – partnerzy, prokurenci i ich pełnomocnicy,
  - w przypadku przedsiębiorstw państwowych – dyrektor, jego zastępcy, jego pełnomocnicy oraz zarządcy,
  - w przypadku spółdzielni, fundacji i stowarzyszeń – członkowie zarządu,
  - w przypadku spółek jawnych i komandytowych – wspólnicy, komplementariusze będący osobami fizycznymi, prokurenci i ich pełnomocnicy,
  - w przypadku spółek komandytowo-akcyjnych – komplementariusze będący osobami fizycznymi, akcjonariusze, prokurenci i ich pełnomocnicy,
  - w przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych – członkowie zarządu, prokurenci i ich pełnomocnicy,
- 32) **wandalizm** – rozmyślne uszkodzenie lub zniszczenie mienia przez osobę inną niż Ubezpieczający, w tym osobę za którą Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność,
- 33) **wartość ewidencyjna brutto** – wartość mienia wynikająca z ewidencji księgowej, odpowiadająca jego wartości początkowej, stanowiącej cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego, powiększona o koszty jego ulepszenia i skorygowana w wyniku aktualizacji wyceny,
- 34) **wartość ewidencyjna netto** – wartość aktualna mienia wynikająca z ewidencji księgowej po potrąceniu odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych,
- 35) **wartość odtworzeniowa** – wartość odpowiadająca kosztom zakupu, remontu / naprawy, odbudowy lub wytworzenia:
- budynku, budowli, lokali lub nakładów inwestycyjnych w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii, konstrukcji i standardu wykończenia, łącznie z kosztami zwykłego transportu i montażu,
  - maszyn, urządzeń i wyposażenia tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych parametrach, z uwzględnieniem kosztów zwykłego transportu i montażu; jeżeli nie jest możliwy zakup lub wytworzenie mienia o tych samych parametrach dopuszcza się, aby wartość odpowiadała kosztom zakupu mienia o najbardziej zbliżonych parametrach,
- 36) **wartość rzeczystwa** – wartość odtworzeniowa ubezpieczonego mienia pomniejszona o wyrażony w procentach stopień zużycia technicznego,
- 37) **wartości pieniężne:**
- krajowe i zagraniczne znaki pieniężne,
  - czeki, z wyjątkiem czeków zakreślonych, skasowanych lub opatrzonych indosem pełnomocniczym, zawierającym wzmiankę „wartość do inkasa”, „należność do inkasa” lub inną o podobnym charakterze,
  - weksle, z wyjątkiem weksli opatrzonych indosem pełnomocniczym, zawierającym wzmiankę „wartość do inkasa” lub inną o podobnym charakterze,
  - inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę z wyłączeniem kart płatniczych, kredytowych, charge i debetowych,
  - złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i perły, platyna i inne metale z grupy platynowców, z wyłączeniem przedmiotów będących muzealiami w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 21 listopada 1996 roku o muzeach z późn. zm.,
- 38) **wskaźnik zysku brutto** – udział procentowy zysku brutto w wartości obrotu dla roku obrotowego bezpośrednio poprzedzającego datę powstania szkody w mieniu, skorygowany w sposób uwzględniający uwarunkowania i trendy rynkowe, które miały wpływ na przebieg działalności gospodarczej przed zajściem wypadku ubezpieczeniowego oraz oddziaływujące na działalność gospodarczą po jego wystąpieniu, a także okoliczności, które wywierają na działalność gospodarczą wpływ, gdyby szkoda w mieniu nie miała miejsca,
- 39) **wypadek środka transportu** – zderzenie pojazdu ze zwierzętami, osobami, pojazdami lub innymi przedmiotami,
- 40) **zamek wielozastawkowy/klódka wielozastawkowa** – zamek/klódka, do którego klucz posiada w łopatce więcej niż jedno żłobienie prostopadłe do trzonu,
- 41) **zamieszki** – gwałtowne demonstracje, nielegalne akcje grupy osób wymierzone przeciwko władzy w celu zmiany istniejącego porządku prawnego,
- 42) **zwiększone koszty działalności** – kwota niezbędnych i uzasadnionych kosztów dodatkowych, jakie Ubezpieczający poniósł w okresie odszkodowawczym wyłącznie w celu uniknięcia lub zminimalizowania spadku obrotu,

- 43) **życie techniczne** – naturalna zmiana fizyko-chemiczna, użytkowa, funkcjonalna i środowiskowa, która zachodzi podczas prawidłowej eksploatacji mienia,
- 44) **zysk brutto** – różnica pomiędzy obrotem, a nieubezpieczonymi kosztami działalności (kosztami zmiennymi), z uwzględnieniem zmiany (odpowiednio, zwiększenia albo zmniejszenia) stanu produktów gotowych, półproduktów i produkcji w toku, przy czym wartość produktów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku ustala się według zasad księgowych obowiązujących Ubezpieczającego.

Sekcja I - UBEZPIECZENIE MIENIA

§4 MIEJSCE UBEZPIECZENIA

- Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje mienie w miejscu wskazanym w umowie ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (RP).
- Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również mienie w miejscu, do którego zostało ono przeniesione z miejsca ubezpieczenia w związku z bezpośrednim narażeniem na powstanie szkody objętej ochroną zgodnie z niniejszymi OWU. Mienie objęte jest także ochroną w trakcie przenoszenia lub przewożenia w powyższe miejsce.
- Mienie pracownicze objęte jest ochroną również w innym miejscu, w którym praca jest świadczona na polecenie Ubezpieczającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§5 PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

Przedmiotem ubezpieczenia mogą być następujące kategorie mienia wskazane w umowie ubezpieczenia:

- Użytkowane zgodnie z przeznaczeniem w związku z prowadzoną działalnością, ewidencjonowane, stanowiące własność Ubezpieczającego lub będące w jego posiadaniu na podstawie tytułu prawnego, w tym przewłaszczone na zabezpieczenie:
  - budynki i budowle,
  - lokale,
  - maszyny, urządzenia i wyposażenie,
  - wartości pieniężne,
  - nakłady inwestycyjne,
  - środki obrotowe.
- Mienie osób trzecich.
- Mienie pracownicze.

§6 ZAKRES UBEZPIECZENIA

- Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody polegające na utracie, fizycznym uszkodzeniu lub zniszczeniu ubezpieczonego mienia, które jest następstwem zdarzenia o charakterze losowym i niepewnym, które wystąpiło nagle, nieprzewidziane i niezależnie od woli Ubezpieczającego i miało miejsce w okresie ubezpieczenia i miejscu wskazanym w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem wyłączeń odpowiedzialności o których mowa w §7.
- Ubezpieczone mienie objęte jest także ochroną od szkód powstałych wskutek akcji gaśniczej, ratowniczej, wyburzenia lub odgruzowania, prowadzonych w związku z wystąpieniem zdarzeń, za które Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
- W przypadku wystąpienia zdarzenia losowego objętego ochroną Towarzystwo zwraca Ubezpieczającemu wydatki poniesione w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, w granicach jego sumy ubezpieczenia, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne. Powyższe koszty są zwracane nawet jeżeli nie wystąpiła szkoda w ubezpieczonym mieniu.
- Towarzystwo może wprowadzić do umowy ubezpieczenia odrębne limity odpowiedzialności lub franszyzy dla wybranych lub wszystkich przedmiotów ubezpieczenia lub szkód powstałych wskutek określonych zdarzeń ubezpieczeniowych poprzedzając to indywidualną oceną ryzyka. Zapisy takie znajdują się w dokumencie ubezpieczenia, o którym mowa w §19 ust. 5.

§7 WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

- Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód powstałych wskutek:
  - kradzieży z włamaniem w obiektach zabezpieczonych niezgodnie z postanowieniami określonymi w §17,
  - rażącego niedbalstwa (chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności) lub winy umyślnej Ubezpieczającego,
  - konfiskaty, zawłaszczenia mienia, nacjonalizacji, rekwizycji, zniszczenia - ubezpieczonego mienia - które nastąpiły na mocy wydanego przez władze aktu prawnego,
  - terroryzmu,
  - zamieszek społecznych, rozruchów, strajków, lokautów i niepokojów społecznych,
  - stanu wyjątkowego, stanu wojennego, wojny domowej, przewrotu, rewolucji, inwazji, najazdu, wrogich działań innego państwa oraz wszelkiego rodzaju działań wojennych,
  - skażenia radioaktywnego lub promieniowania jonizacyjnego, bez względu na ich źródło,
  - modyfikacji genetycznych, działania wirusów oraz bakterii,
  - skażenia lub zanieczyszczenia, chyba że powstały one w ubezpieczonym mieniu wskutek innego zdarzenia nie wyłączonego z zakresu niniejszego ubezpieczenia,
  - działania korozji,
  - wybuchu lub implozji wywołanej przez Ubezpieczającego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub innych,

- 12) stopniowego pogarszania się stanu ubezpieczonego mienia w związku z normalnym zużyciem, naturą przedmiotu lub systematycznym stopniowo postępującym:
- zawilgacaniem, przesiąkaniem, działaniem wód gruntowych, przemarzaniem ścian;
  - pogarszaniem właściwości, odkształcaniem lub deformacją;
  - powolnym działaniem czynników termicznych lub biologicznych (w szczególności pleśni, porostów, grzybów, mokrego lub suchego rozkładu, insektów, bakterii);
- chyba że w ich następstwie wystąpiło inne zdarzenie nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia; wówczas Towarzystwo ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia,
- 13) zapadania lub osuwania się ziemi, gdy są to szkody powstałe w wyniku działalności zakładu górniczego w rozumieniu Ustawy Prawo geologiczne i górnicze,
- 14) powodzi na obszarach między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym,
- 15) działania wody lub innych płynów na:
- środki obrotowe oraz
  - maszyny, urządzenia i wyposażenie wyłączone z eksploatacji, wyłącznie jeśli były przechowywane niżej niż 10 cm nad podłogą pomieszczeń, które znajdują się poniżej poziomu gruntu; wyłączenie nie ma zastosowania jeśli do zalania mienia doszło bezpośrednio z góry,
- 16) zalania, jeśli do powstania szkody przyczynił się:
- zły stan techniczny dachu bądź
  - niezabezpieczone lub nieprawidłowo zabezpieczone otwory dachowe albo inne elementy budynku;
- nie dotyczy to szkód w mieniu znajdującym się w pomieszczeniach najmowanych, jeżeli do obowiązków Ubezpieczającego nie należało dbanie o stan techniczny budynku lub lokalu oraz jeśli do dnia powstania szkody Ubezpieczający nie wiedział o istniejących zaniedbaniach w tym zakresie lub o nich wiedział i posiada pisemne dowody występowania do właściciela z żądaniem ich usunięcia,
- 17) działania wody na budowle i urządzenia wodne; wyłączenie nie dotyczy szkód spowodowanych występującą w obrębie koryta rzeki lub innego naturalnego lub sztucznego zbiornika wodnego falą powodziową o takiej wielkości i sile działania, jaka nie została przewidziana przy projektowaniu budowli lub urządzenia wodnego jako zbyt rzadko występująca,
- 18) działania wiatru, śniegu i gradu na namioty, szklarnie i inspekty,
- 19) długotrwałego, naturalnego osiadania lub przemieszczania się gruntu, erozji morskiej albo rzecznej,
- 20) zakłóceń lub przerwy w dostawie czynnika chłodzącego, smaru, oleju, paliwa oraz innych materiałów eksploatacyjnych, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne zdarzenie nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia; wówczas Towarzystwo ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia,
- 21) przepięć, za wyjątkiem przepięć powstałych wskutek działania elektryczności atmosferycznej, oraz awarii w urządzeniach, za które odpowiada zakład energetyczny, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne zdarzenie nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia; wówczas Towarzystwo ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia.
- 22) wad ukrytych, wad materiałowych, wad konstrukcyjnych, niewłaściwego wykonawstwa lub projektu oraz katastrofy budowlanej, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne zdarzenie nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia; wówczas Towarzystwo ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia,
- 23) zaboru mienia, zaginięcia, braków stwierdzonych w trakcie sprawdzania lub spisywania stanu ilościowego majątku,
- 24) kradzieży, z wyjątkiem kradzieży z włamaniem lub rozboju w rozumieniu §3 pkt 10) i 23), z zastrzeżeniem postanowień o których mowa w Załączniku nr 1 do niniejszych OWU w części:
- Klauzuli ubezpieczenia mienia podczas transportu między lokalizacjami Ubezpieczającego i
  - Klauzuli ubezpieczenia wartości pieniężnych podczas transportu, o ile rozszerzenia o których mowa w pkt a) i b) zostały wykupione,
- 25) zastosowania nieprawidłowego oprogramowania.
2. Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody polegające na:
- awariach i uszkodzeniach wyposażenia, maszyn, urządzeń w tym aparatów, powstałych w związku z ich eksploatacją, konstrukcją i obsługą, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne zdarzenie nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia; w takiej sytuacji Towarzystwo ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia,
  - niedziałaniu lub nieprawidłowym działaniu oprogramowania lub nośników informacji, a także niedostępności, utracie lub zniekształceniu informacji przechowywanej lub przetwarzanej przez sprzęt, oprogramowanie lub nośnik informacji, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne zdarzenie nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia; wówczas Towarzystwo ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia,
  - parowaniu, działaniu światła, systematycznych i powolnych zmianach wilgotności, temperatury lub struktury oraz zmian estetycznych, takich jak: zarysowanie,
  - pomalowaniu lub umieszczeniu napisów,
  - osiadaniu, pękaniu lub deformowaniu budynku, budowli lub ich części, chyba że szkoda powstała wskutek innego zdarzenia nie wyłączonego z zakresu ubezpieczenia; wówczas Towarzystwo ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia,
  - kradzieży z włamaniem, rozboju oraz wandalizmu jeśli w umowie ubezpieczenia nie wskazano limitu odpowiedzialności za te zdarzenia.
3. Ochrona nie obejmuje szkód powstałych w:
- gruntach (łącznie z systemem melioracji lub kanałów przepustowych), zbiornikach wodnych, chyba że są to sztuczne zbiorniki na terenie miejsca ubezpieczenia, wodach powierzchniowych, wodach podziemnych, kanałach, rowach, molach

- oraz mieniu podziemnym znajdującym się w zakładach górniczych w rozumieniu Ustawy prawo geologiczne i górnicze,
- zwierzętach, a także drzewach, krzewach i wszelkich uprawach,
  - mieniu o przekroczonym terminie ważności lub wycofanym z obrotu przed powstaniem szkody oraz mieniu, którego zakup potwierdzony jest dowodem uznanym przez właściwe organy za fałszywy,
  - mieniu osób trzecich lub środkach obrotowych przekazanych w celu wykonania usługi podczas obróbki, wytwarzania, testowania, naprawy, czyszczenia, przywracania do pierwotnego stanu lub renowacji, jeśli szkoda powstała bezpośrednio wskutek przeprowadzania tych działań,
  - budowlach i budynkach przeznaczonych do rozbiórki oraz znajdującym się w nich mieniu, a także maszynach, urządzeniach i wyposażeniu przeznaczonych do likwidacji przed powstaniem szkody,
  - budynkach i budowlach podczas robót budowlanych lub remontowych, na które zgodnie z ustawą Prawo budowlane wymagane jest zezwolenie, chyba że roboty te nie miały wpływu na powstanie lub rozmiar szkody,
  - środkach obrotowych spowodowanych zmianą temperatury ich przechowywania wskutek awarii urządzeń chłodniczych,
  - biżuterii, kamieniach szlachetnych, perłach, metalach szlachetnych, dziełach sztuki oraz innych przedmiotach o charakterze artystycznym, zabytkowym lub unikatowym, a także przedmiotach o wartości kolekcjonerskiej,
  - aktach, dokumentach, danych na nośnikach wszelkiego rodzaju, prototypach, wzorach i eksponatach muzealnych,
  - napowietrznych liniach przesyłowych energii elektrycznej, zlokalizowanych w odległości większej niż 500 metrów od miejsca objętego ochroną ubezpieczeniową, w którym Ubezpieczający prowadzi działalność, przy czym odległość tę liczy się od ścian obiektów będących przedmiotem ubezpieczenia,
  - szklanych i kamiennych wykładzinach podłogowych.
4. Towarzystwo w ramach Sekcji I nie pokrywa strat pośrednich, związanych z: opóźnieniami, utratą rynku, utratą zysku, zwiększonymi kosztami prowadzenia działalności.

58 SUMA UBEZPIECZENIA W RAMACH SEKCJI I

- Sumę ubezpieczenia ustala zawsze Ubezpieczający zgodnie z wartością mienia zgłaszanego do ubezpieczenia i z zasadami określonymi w niniejszym paragrafie.
- Suma ubezpieczenia przedmiotu wskazanego w umowie ubezpieczenia lub uzgodniony w umowie ubezpieczenia limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa, z zastrzeżeniem ust. 3-12.
- Wprowadzone w umowie ubezpieczenia limity odpowiedzialności Towarzystwa ustalone są zawsze w granicach sumy ubezpieczenia i nie powodują jej zwiększenia.
- W przypadku zdarzeń polegających na kradzieży z włamaniem lub rozboju oraz wandalizmie, górną granicą odpowiedzialności Towarzystwa jest wskazany w umowie ubezpieczenia limit odpowiedzialności. Limity odpowiedzialności mogą być, z zastrzeżeniem ust. 12 wskazane oddzielnie dla poszczególnych rodzajów mienia. Niewskazanie w umowie ubezpieczenia limitu skutkuje brakiem ochrony dla danego typu zdarzeń.
- W ubezpieczeniu wartości pieniężnych od zdarzeń polegających na kradzieży z włamaniem lub rozboju, granicą odpowiedzialności Towarzystwa jest określony w umowie ubezpieczenia limit odpowiedzialności, z zastrzeżeniem że w odniesieniu do wartości pieniężnych nie przekracza on limitów odpowiedzialności za wartości pieniężne określonych w tabeli nr 1 Załącznika nr 2 do niniejszych OWU. W przypadku, gdy wskazano wyższy limit odpowiedzialności w ubezpieczeniu wartości pieniężnych od zdarzeń polegających na kradzieży z włamaniem lub rozboju, granicę odpowiedzialności Towarzystwa stanowi podany w Załączniku nr 2 do niniejszych OWU limit odpowiedzialności za wartości pieniężne w zależności od zastosowanych zabezpieczeń.
- Sumę ubezpieczenia ustala się bez podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że umówiono się inaczej.
- Ubezpieczając na sumy stałe:
  - sumę ubezpieczenia dla:
    - budynków, budowli, lokali,
    - maszyn, urządzeń i wyposażenia,
ustala Ubezpieczający dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia według:
    - wartości ewidencyjnej brutto lub
    - wartości ewidencyjnej netto lub
    - wartości rzeczywistej lub
    - wartości odtworzeniowej,
  - w przypadku, gdy suma ubezpieczenia przedmiotu o jakim mowa w pkt 1) powyżej, odpowiada wartości ewidencyjnej brutto lub wartości ewidencyjnej netto, musi zostać określona zgodnie z ewidencją środków trwałych,
  - w przypadku gdy suma ubezpieczenia przedmiotu o jakim mowa w pkt 1) powyżej, ustalona została według wartości odtworzeniowej lub wartości rzeczywistej, musi zostać określona zgodnie z wykazem załączonym do umowy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem pkt 4) poniżej,
  - w przypadku braku wykazu ubezpieczonego mienia o jakim mowa w pkt 3) powyżej, przyjmuje się, że ubezpieczeniem objęta jest całość mienia znajdującego się w ubezpieczonej lokalizacji,
  - sumę ubezpieczenia w pozostałych grupach mienia określa się:
    - dla środków obrotowych – według najwyższej przewidywanej w okresie ubezpieczenia wartości odpowiadającej cenie ich nabycia lub kosztom wytworzenia,
    - dla nakładów inwestycyjnych – według wartości odpowiadającej poniesionym lub przewidywanym w okresie ubezpieczenia wydatkom,
    - dla wartości pieniężnych – według wartości nominalnej, najwyższej przewidywanej w okresie ubezpieczenia,

- d) dla mienia osób trzecich – według wartości rzeczywistej, najwyższej przewidywanej w okresie ubezpieczenia.
8. Środki obrotowe mogą zostać ubezpieczone na sumy zmienne, jeśli ich wartość w okresie ubezpieczenia ulega wahaniom. W przypadku ubezpieczenia środków obrotowych na sumy zmienne:
- 1) suma ubezpieczenia musi odpowiadać najwyższej przewidywanej w okresie ubezpieczenia dziennej wartości środków obrotowych, ustalonej zgodnie z postanowieniem ust. 7 pkt 5) lit. a) powyżej,
  - 2) Ubezpieczający opłaca składkę zaliczkową (bezzwrotną) w wysokości co najmniej 70% składki naliczonej w oparciu o wartość określoną w pkt 1) powyżej,
  - 3) Ubezpieczający obowiązany jest w terminie do 30 dni od daty zakończenia okresu ubezpieczenia przedstawić Towarzystwu wartości stanów środków obrotowych z ostatniego dnia każdego miesiąca kalendarzowego tego okresu; składkę ostateczną otrzymuje się przez pomnożenie średniej arytmetycznej przedstawionych wartości środków obrotowych przez stawkę przyjętą w umowie ubezpieczenia dla środków obrotowych,
  - 4) jeżeli składka ostateczna przekracza składkę zaliczkową, Ubezpieczający zobowiązany jest do opłacenia powstałej różnicy w ciągu 14 dni od dnia otrzymania od Towarzystwa rachunku; w przypadku niedokonania rozliczenia w trybie określonym w pkt 3) Ubezpieczający zobowiązany jest opłacić składkę w wysokości 100% składki naliczonej w oparciu o wartość określoną w pkt 1) powyżej.
9. Z zachowaniem postanowień ust. 10 poniżej, mienie pracownicze ubezpieczone jest zawsze na pierwsze ryzyko, zaś nakłady inwestycyjne oraz wartości pieniężne mogą zostać ubezpieczone na sumy stałe lub na pierwsze ryzyko, przy czym:
- 1) sumę ubezpieczenia mienia pracowniczego przypadającą na jednego pracownika ustala Ubezpieczający w wysokości prawdopodobnej maksymalnej szkody, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia; całkowita suma ubezpieczenia mienia pracowniczego odpowiada iloczynowi kwoty przyjętej jako suma ubezpieczenia przypadająca na jednego pracownika i liczby pracowników,
  - 2) sumę ubezpieczenia nakładów inwestycyjnych i wartości pieniężnych Ubezpieczający może ustalić w wysokości prawdopodobnej maksymalnej szkody, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia.
10. Limity odpowiedzialności Towarzystwa za zdarzenia polegające na:
- kradzieży z włamaniem,
  - rozboju,
- są ustalane w odniesieniu do:
- a) maszyn, urządzeń i wyposażenia,
  - b) wartości pieniężnych,
  - c) nakładów inwestycyjnych,
  - d) środków obrotowych,
  - e) mienia osób trzecich,
  - f) mienia pracowniczego,
- na pierwsze ryzyko; w takim przypadku limit ustala Ubezpieczający kierując się szacowaną wysokością maksymalnej szkody, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia, przy zachowaniu zasad określonych w ust. 7 powyżej, a w odniesieniu do wartości pieniężnych od zdarzeń polegających na kradzieży z włamaniem z zachowaniem postanowień ust. 5 powyżej.
11. Limit odpowiedzialności Towarzystwa za szkody powstałe wskutek stłuczenia szyb i innych przedmiotów szklanych (takich jak: szyby okienne i drzwiowe, oszklenie ścian i dachów, szyby pancerne, oszklenie mebli, gablot reklamowych, kontuarów, stołów i lad sprzedażnych, osłony kontuarów, kabin, bokсів i inne przegrody ścienne, lustra, szyldy, transparenty, witraże, rurki neonowe, tablice świetlne, budowle i konstrukcje wykonane z elementów szklanych lub minerałów i ich imitacji oraz tworzyw sztucznych - wraz z kosztami ustawienia i rozebrania rusztowań i drabin w celu stawiania szyb oraz demontażu lub naprawy instalacji świetlnych i neonowych) wynosi 10 000 PLN, o ile nie ustalono innego limitu, z zastrzeżeniem wyłączenia o którym mowa w § 7 ust. 3 pkt 11).
12. Limit odpowiedzialności za zdarzenia polegające na wandalizmie ustala Ubezpieczający łącznie dla wszystkich rodzajów mienia kierując się szacowaną wysokością maksymalnej szkody.

§9 USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Rozmiar szkody dla poszczególnych przedmiotów w granicach sum ubezpieczenia określa się według cen z dnia ustalenia odszkodowania w następujący sposób:
- 1) dla budynków, budowli i lokali według kosztów odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów oraz standardu wykończenia, określonych zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalenia cen robót budowlanych obowiązujących w budownictwie na podstawie Katalogów Nakładów Rzeczowych (KNR) i Katalogów Norm Pracy, pozostałych katalogów stosowanych w budownictwie, średnich narzutów, stawek roboczogodziny oraz cen materiałów dla danego regionu, potwierdzonych kosztorysem przedłożonym przez poszkodowanego lub fakturą wykonawcy wraz z kosztorysem powykonawczym:
    - a) przy ubezpieczeniu według wartości odtworzeniowej – w pełnej wysokości poniesionych wymienionych w pkt 1) kosztów,
    - b) przy ubezpieczeniu według wartości ewidencyjnej brutto – w pełnej wysokości poniesionych wymienionych w pkt 1) kosztów,
    - c) przy ubezpieczeniu według wartości rzeczywistej – po potrąceniu zużycia technicznego,
    - d) przy ubezpieczeniu według wartości ewidencyjnej netto – po potrąceniu umorzenia,
  - 2) dla maszyn, urządzeń i wyposażenia – według ceny nabycia bądź kosztów naprawy rzeczy tego samego rodzaju, typu lub mocy powiększonej o koszty transportu i montażu z uwzględnieniem zasad podanych w pkt 1),
  - 3) dla środków obrotowych – według cen ich nabycia lub kosztów wytworzenia,
  - 4) jeżeli suma ubezpieczenia zadeklarowana według wartości ewidencyjnej brutto lub ewidencyjnej netto przewyższa tę wartość, Towarzystwo odpowiada do wartości ewidencyjnej brutto lub ewidencyjnej netto wynikającej z ksiąg rachunkowych Ubezpieczającego,
  - 5) dla nakładów inwestycyjnych – według kosztów odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów oraz standardu wykończenia, określonych zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalenia cen robót budowlanych obowiązujących w budownictwie na podstawie Katalogów Nakładów Rzeczowych (KNR) i Katalogów Norm Pracy, pozostałych katalogów stosowanych w budownictwie, średnich narzutów, stawek roboczogodziny oraz cen materiałów dla danego regionu, potwierdzonych kosztorysem przedłożonym przez poszkodowanego lub fakturą wykonawcy wraz z kosztorysem powykonawczym,
  - 6) dla wartości pieniężnych - według wartości nominalnej,
  - 7) dla mienia osób trzecich - według wartości przedmiotu określonej w dowodzie przyjęcia lub według kosztów naprawy uszkodzonych przedmiotów na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania, uwzględniających poniesione i udokumentowane koszty, bez uwzględnienia prowizji lub marży,
  - 8) dla mienia pracowniczego – według wartości rzeczywistej, z zastrzeżeniem że w odniesieniu do mienia jednego pracownika – w wysokości nie przekraczającej kwoty przyjętej jako część sumy ubezpieczenia przypadającej na jednego pracownika.
2. Do ustalonego rozmiaru szkody, obliczonego zgodnie z ust. 1 powyżej, dolicza się, w granicach sum ubezpieczenia lub uzgodnionych między Stronami odrębnie ustalonych limitów odpowiedzialności określonych w umowie ubezpieczenia dla poszczególnych przedmiotów, udokumentowane i uzasadnione koszty:
- 1) zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody objętej zakresem ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego ubezpieczonego mienia przed taką szkodą, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne,
  - 2) uprzątnięcia i usunięcia pozostałości po szkodzie w ubezpieczonym mieniu, łącznie z kosztami rozbiórki i demontażu części niezdatnych do użytku w granicach 10% rozmiaru szkody objętej zakresem ubezpieczenia,
  - 3) poszukiwania przyczyny szkody lub miejsca powstania uszkodzenia do limitu odpowiedzialności 30 000 PLN na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
  - 4) dodatkowe - związane z umożliwieniem dokonania naprawy lub wymiany uszkodzonego ubezpieczonego mienia, w tym dostępu lub dojazdu do uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia,
  - 5) naprawy - zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku dokonania lub próby dokonania włamania - zabezpieczeń przeciwkradzieżowych do kwoty 25 000 PLN na jedno zdarzenie, nie więcej jednak niż limit odpowiedzialności za zdarzenia polegające na kradzieży z włamaniem.
3. Jeżeli Ubezpieczający nie podjął odbudowy lub remontu mienia, rozmiar szkody ustalony zostanie z potrąceniem stopnia zużycia technicznego. Powyższe postanowienie ma zastosowanie dla mienia, którego suma ubezpieczenia została określona według wartości odtworzeniowej lub ewidencyjnej brutto.
4. Rozmiar szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
5. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
- 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej, artystycznej, sentymentalnej lub pamiątkowej,
  - 2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą,
  - 3) podatku VAT podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości obejmującej podatek od towarów i usług,
  - 4) kosztów innowacji i ulepszeń.
6. W przypadku ubezpieczenia mienia na sumy stałe, jeżeli suma ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczonego jest niższa od jego wartości w dniu szkody (niedoubezpieczenie), odszkodowanie wypłacane jest w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia przedmiotu pozostaje do jego wartości będącej podstawą określenia sumy ubezpieczenia. Zasada proporcjonalnej wypłaty odszkodowania nie ma zastosowania:
- 1) jeżeli wartość przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody ustalona zgodnie z ust. 1 i 2 nie przekracza 120% sumy ubezpieczenia tego przedmiotu,
  - 2) do szkód, których rozmiar nie przekracza 10 000 PLN,
  - 3) do szkód, których koszt naprawy ustalony wg przeciętnych cen towarów i usług jest większy niż suma ubezpieczenia przedmiotu w dniu szkody (szkoda całkowita), w takim przypadku górną granicą odpowiedzialności jest suma ubezpieczenia przedmiotu szkody.
7. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przekraczającego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
8. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 7 powyżej, uzgodniono, że suma wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przekraczającej wysokość szkody Ubezpieczający może żądać tylko od tego ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w niniejszym paragrafie, suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczonego mienia.
9. Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu pomniejszoną o franszyzę redukcyjną w wysokości co najmniej 1 000 PLN, chyba że umówiono się inaczej.

10. W przypadku określenia sumy ubezpieczenia w walucie obcej odszkodowanie i sumę ubezpieczenia przelicza się na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
11. Towarzystwo zastrzega sobie prawo weryfikacji wszelkich dokumentów składanych przez Ubezpieczającego i dotyczących zaistniałego wypadku ubezpieczeniowego.
12. W uzasadnionych przypadkach Ubezpieczający i Towarzystwo mogą uzgodnić lub każda ze stron może powołać rzeczoznawców w celu ustalenia okoliczności powstania szkody lub jej wysokości. Ekspertyzy rzeczoznawców powinny zawierać co najmniej:
  - 1) ustalenie przyczyn szkody,
  - 2) wykaz mienia będącego przedmiotem szkody,
  - 3) ustalenie kosztów naprawy lub nabycia takiego samego mienia.W razie rozbieżności w opiniach rzeczoznawców, Strony mogą powołać rzeczoznawcę opiniującego, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz i własnej oceny stanu faktycznego wydaje wiążącą opinię. Każda ze Stron ponosi koszty rzeczoznawcy, którego powołała. Koszty rzeczoznawcy opiniującego ponoszą obie Strony po połowie. Postępowanie rzeczoznawców nie zwalnia Ubezpieczającego z dopełnienia obowiązków wynikających z §24.

Sekcja II – UBEZPIECZENIE UTRATY ZYSKU

§10 WARUNKI PRZYSTĄPIENIA DO UBEZPIECZENIA

Warunkiem niezbędnym do zawarcia umowy ubezpieczenia w ramach Sekcji II - ubezpieczenie utraty zysku - jest:

- 1) zawarcie umowy ubezpieczenia mienia w ramach Sekcji I niniejszych OWU,
- 2) prowadzenie przez Ubezpieczającego ksiąg rachunkowych zgodnie z obowiązującą w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia ustawą o rachunkowości.

§11 MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Ochrona ubezpieczeniowa dotyczy wyłącznie miejsc, dla których została zawarta umowa ubezpieczenia mienia na podstawie postanowień Sekcji I niniejszych OWU i w których Ubezpieczający prowadzi działalność gospodarczą.
2. Towarzystwo udziela ochrony ubezpieczeniowej w nowych lokalizacjach, w których Ubezpieczający podejmuje działalność, o ile:
  - 1) jest ona zgodna z działalnością już prowadzoną i zgłoszoną do ubezpieczenia oraz
  - 2) mienie w tej lokalizacji zostało objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie postanowień Sekcji I niniejszych OWU,przy czym Towarzystwo może naliczyć dodatkową składkę ubezpieczeniową, która będzie należna za okres od dnia uruchomienia działalności w nowej lokalizacji do końca trwania umowy ubezpieczenia utraty zysku, po dokonaniu oceny ryzyka ubezpieczeniowego uwzględniającego nowe lokalizacje.

§12 PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

Przedmiotem ubezpieczenia jest przewidywany zysk brutto, który Ubezpieczający osiągnąłby w okresie odszkodowawczym z tytułu wytwarzania i sprzedaży produktów lub towarów lub świadczenia usług, gdyby prowadzona przez niego działalność gospodarcza w miejscu ubezpieczenia nie została przerwana lub zakłócona na skutek szkody w ubezpieczonym mieniu objętej ochroną na podstawie postanowień Sekcji I niniejszych OWU.

§13 ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochroną ubezpieczeniową objęta jest utrata zysku brutto i/lub konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów działalności powstałe wskutek zaistnienia w miejscu ubezpieczenia i okresie ubezpieczenia przerwy lub zakłócenia działalności gospodarczej prowadzonej przez Ubezpieczającego.
2. Z zastrzeżeniem wszelkich postanowień oraz wyłączeń zawartych w OWU, warunkami bezwzględными i koniecznymi powstania odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu ubezpieczenia utraty zysku pozostają następujące okoliczności, które muszą być spełnione łącznie:
  - 1) przerwa lub zakłócenie prowadzonej przez Ubezpieczającego działalności gospodarczej powstało na skutek szkody w mieniu w rezultacie zaistnienia w miejscu ubezpieczenia i w trakcie okresu ubezpieczenia zdarzenia losowego, o którym mowa w §6 ust. 1 powyżej,
  - 2) Ubezpieczający posiada w dniu powstania szkody w mieniu ważną umowę ubezpieczenia majątkowego (Sekcja I OWU), obejmującą swoim zakresem powstałą szkodę, o której mowa w pkt 1), niezależnie od wysokości wskazanej w niej franszyzy redukcyjnej,
  - 3) Ubezpieczający podejmuje bez nieuzasadnionej zwłoki wszelkie możliwe czynności w celu przywrócenia przerwanej lub zakłóconej działalności gospodarczej objętej umową ubezpieczenia.
3. Nawiniek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki ochrona ubezpieczeniowa może obejmować zwiększone koszty działalności ponad kwotę, o której mowa w §16 ust. 1 pkt 2) pod warunkiem, że podwyższony limit jest potwierdzony w umowie ubezpieczenia przez Strony.

§14 WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje utraty zysku spowodowanej:
  - 1) umyślnym działaniem lub zaniechaniem Ubezpieczającego lub osób, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 2) szkodą w mieniu, za którą Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z postanowieniami Sekcji I OWU,

- 3) inną przyczyną niż szkoda w mieniu,
  - 4) szkodą w mieniu wynikającą z kradzieży z włamaniem, rozboju i wandalizmu dotyczącą mienia innego niż wartości pieniężne,
  - 5) brakiem wystarczających środków kapitałowych na odtworzenie zniszczonego, uszkodzonego lub utraconego mienia lub zastąpienie go tymczasowym mieniem, także w sytuacji, gdy wynika to z ograniczenia wysokości odszkodowania na podstawie postanowień Sekcji I niniejszych OWU,
  - 6) wydłużeniem procesu naprawy szkody w mieniu spowodowanej:
    - a) wprowadzaniem innowacji i ulepszeń w trakcie procesu odbudowy zniszczonego mienia, lub
    - b) decyzją Ubezpieczającego, lub
    - c) decyzją administracyjną,przy czym brak odpowiedzialności Towarzystwa dotyczy wyłącznie utraty zysku zaistniałej w okresie wydłużenia procesu naprawy,
  - 7) działaniem lub zaniechaniem (w tym decyzją) Ubezpieczającego lub właściwych władz lub organów, które uniemożliwia:
    - a) odbudowę lub
    - b) odtworzenie zniszczonego mienia, lub
    - c) dalsze prowadzenie działalności gospodarczej przez Ubezpieczającego,
  - 8) w wyniku:
    - a) rozwiązania umów najmu, dzierżawy, leasingu lub innych umów cywilnoprawnych umożliwiających korzystanie z rzeczy, lub umów licencji,
    - b) cofnięcia lub ograniczenia zakresu lub przedmiotu działalności gospodarczej określonej w koncesji,
    - c) wygaśnięcia koncesji, pozwoleń lub innych podobnych decyzji bądź aktów administracyjnych,które nastąpiło po dacie, gdy utracone, uszkodzone lub zniszczone mienie zostało doprowadzone do stanu prawidłowego działania i działalność byłaby wznowiona, gdyby nie nastąpiły zdarzenia, o których mowa w niniejszym punkcie lit. a)-c).
  - 9) niemożnością ściągnięcia należności od kontrahentów lub innych podmiotów, w tym wskutek: zniszczenia, uszkodzenia, utraty dokumentacji, danych lub nośników danych,
  - 10) spadkiem wartości nieuszkodzonych zapasów,
  - 11) brakiem możliwości wykorzystania nieuszkodzonych zapasów z uwagi na upływ terminu przydatności,
  - 12) utratą danych lub nośników danych,
  - 13) szkodami w mieniu, za które Towarzystwo ponosi odpowiedzialność na podstawie klauzul dodatkowych w brzmieniu zgodnym z Załącznikiem nr 1 do OWU lub odmiennym wskazanym w umowie ubezpieczenia, chyba że Towarzystwo potwierdziło udzielanie ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia utraty zysku na podstawie postanowień Sekcji II niniejszych OWU.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
    - 1) podatku VAT lub/i podatku akcyzowego, ceł,
    - 2) kary, grzywny lub innej należności publiczno-prawnej, kary umownej, lub odszkodowania, do których uiszczenia Ubezpieczający jest zobowiązany z tytułu niewywiązania się ze zobowiązań na skutek zaistniałej szkody w mieniu.
  3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje także utraty zysku brutto niezwiązanego z działalnością operacyjną Ubezpieczającego ani zwiększenia kosztów niezwiązanych z tą działalnością.
  4. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za utratę zysku brutto w razie:
    - 1) zmiany profilu działalności gospodarczej prowadzonej przez Ubezpieczającego lub sposobu użytkowania przez niego mienia, o ile zmiana ta miała wpływ na powstanie lub zwiększenie rozmiaru szkody w mieniu i utraty zysku, chyba że Ubezpieczający powiadomił pisemnie Towarzystwo o planowanej zmianie w celu wprowadzenia odpowiednich postanowień do umowy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem że w takiej sytuacji Towarzystwo może dokonać ponownej kalkulacji składki z tytułu udzielanej ochrony ubezpieczeniowej, poczynając od dnia zmiany,
    - 2) podania przez Ubezpieczającego do wiadomości Towarzystwa przy zawieraniu umowy ubezpieczenia niezgodnych z prawdą informacji, chyba że nie miały one wpływu na powstanie lub rozmiar szkody w mieniu i utraty zysku,
    - 3) zaprzestania działalności gospodarczej prowadzonej przez Ubezpieczającego z innej przyczyny niż zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową.
  5. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód polegających na utracie wartości pieniężnych z jakiegokolwiek przyczyny.

§15 SUMA UBEZPIECZENIA W RAMACH SEKCJI II

1. Sumę ubezpieczenia ustala zawsze Ubezpieczający zgodnie z przewidywanym zyskiem brutto i zasadami określonymi w niniejszym paragrafie oddzielnie dla:
  - 1) przewidywanego zysku brutto,
  - 2) zwiększonych kosztów działalności.
2. Sumę ubezpieczenia przewidywanego zysku brutto:
  - 1) ustala się jako kwotę zysku brutto wyliczoną na podstawie danych finansowych z ostatniego zakończonego roku obrotowego, z uwzględnieniem długości maksymalnego okresu odszkodowawczego,
  - 2) a w odniesieniu dla okresów odszkodowawczych dłuższych niż 12 miesięcy stosuje się proporcjonalne do liczby miesięcy zwielokrotnienie miesięcznego zysku brutto,w obydwu przypadkach odpowiednio skorygowanego w celu uwzględnienia tendencji rozwojowych przedsiębiorstwa prowadzonego przez Ubezpieczającego, inflacji, uwarunkowań rynkowych, specyfiki prowadzonej przez Ubezpieczającego działalności gospodarczej, a także sezonowości, które mogą wystąpić w maksymalnym okresie odszkodowawczym i wpłynąć na wyniki tej działalności.
3. Umowa ubezpieczenia może uwzględniać dopuszczalny procentowy wzrost sumy ubezpieczenia przewidywanego zysku brutto, nie wyższy jednak niż 30%, przy czym wysokość tego wzrostu jest wskazana w umowie ubezpieczenia.

- Sumę ubezpieczenia dla zwiększonych kosztów działalności ustala się na podstawie szacowanej w maksymalnym okresie odszkodowawczym kwoty niezbędnych i uzasadnionych kosztów dodatkowych poniesionych w celu utrzymania wartości obrotu, stanowiącej nadwyżkę ponad kwotę ustaloną jako iloczyn wskaźnika zysku brutto i przewidywanej wartości spadku obrotu, której uda się uniknąć dzięki poniesieniu tych kosztów. Ustalona suma ubezpieczenia stanowi limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
- Jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpi zmiana wartości lub założeń stanowiących podstawę ustalenia sumy ubezpieczenia, Ubezpieczający może w porozumieniu z Towarzystwem, dokonać stosownej zmiany jej wysokości. Zmiana sumy ubezpieczenia jest skuteczna od dnia ustalonego przez Strony na piśmie. Zmiana sumy ubezpieczenia może pociągać za sobą odpowiednią zmianę składki ubezpieczeniowej.
- Sumy ubezpieczenia oraz uzgodnione w ich ramach limity odpowiedzialności stanowią górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa.

§16 USTALENIE WYSOKOŚCI STRATY I ODSZKODOWANIA

- Wysokość straty w odniesieniu do przewidywanego zysku brutto ustala się jako sumę następujących wartości:
  - kwoty stanowiącej iloczyn wskaźnika zysku brutto i kwoty, o jaką obrót uzyskany w okresie odszkodowawczym zmniejszył się na skutek szkody w mieniu objętej ochroną w ramach Sekcji I niniejszych OWU w stosunku do obrotu standardowego, oraz
  - kwoty niezbędnych i uzasadnionych kosztów poniesionych w celu uniknięcia lub zmniejszenia spadku obrotu, który miały miejsce w okresie odszkodowawczym w razie zaniechania ich poniesienia, z zastrzeżeniem że suma tych kosztów nie przekroczy iloczynu wskaźnika zysku brutto i wartości unikniętego dzięki poniesieniu tych kosztów spadku obrotu.
 Od wskazanej wyżej sumy odejmuje się wszelkie zaoszczędzone koszty stałe, których Ubezpieczający nie poniósł w okresie odszkodowawczym, a które zostałyby poniesione, gdyby do zakłócenia działalności nie doszło.
- Wysokość straty w odniesieniu do zwiększonych kosztów działalności przekraczających wartość o jakiej mowa w ust. 1 pkt 2) w okresie odszkodowawczym zostanie ustalona jako równoważące kwoty niezbędnych i uzasadnionych kosztów poniesionych przez Ubezpieczającego w okresie odszkodowawczym w celu utrzymania wartości obrotu.
- Ustaloną zgodnie z postanowieniami ust. 1 i 2 wysokość straty pomniejsza się o kwotę wynikającą z nieuzasadnionej zwłoki w podjęciu przez Ubezpieczającego czynności w celu przywrócenia przerwanej lub zakłóconej działalności gospodarczej.
- Jeżeli w okresie odszkodowawczym Ubezpieczający lub podmiot działający w jego imieniu lub na jego rzecz kontynuuje działalność gospodarczą w innym miejscu niż miejsce ubezpieczenia, przychody uzyskane i należne Ubezpieczającemu z tytułu sprzedaży produktów (wyrobów gotowych i usług), towarów i materiałów zostaną uwzględnione przy ustalaniu wysokości obrotu uzyskanego w okresie odszkodowawczym przez Ubezpieczającego.
- Towarzystwo wypłaca należne odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości straty ustalonej zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu, nie wyższej jednak od sumy ubezpieczenia, z uwzględnieniem limitów odpowiedzialności Towarzystwa określonych w umowie ubezpieczenia. Rachunek poniesionej szkody lub rachunek strat przedstawiony przez Ubezpieczającego podlega weryfikacji przez Towarzystwo.
- Jeżeli zadeklarowana w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia przewidywanego zysku brutto będzie niższa od kwoty będącej iloczynem wskaźnika zysku brutto i obrotu, który zostałby przez Ubezpieczającego osiągnięty w maksymalnym okresie odszkodowawczym, gdyby nie powstała szkoda w mieniu objęta ochroną w ramach Sekcji I niniejszych OWU, kwotę odszkodowania pomniejsza się w takiej proporcji, w jakiej zadeklarowana suma ubezpieczenia pozostaje do kwoty przewidywanego zysku brutto określonego zgodnie z powyższymi postanowieniami.
- Zasada opisana w ust. 6 powyżej nie ma zastosowania:
  - gdy wysokość straty nie przekracza 20% sumy ubezpieczenia lub
  - gdy niedoubezpieczenie nie przekracza 20% sumy ubezpieczenia, a ponadto
  - w odniesieniu do ubezpieczenia zwiększonych kosztów działalności.
- Jeżeli suma ubezpieczenia przewyższa wartość zysku brutto, która zostałaby przez Ubezpieczającego osiągnięta w maksymalnym okresie odszkodowawczym, gdyby nie powstała szkoda w mieniu objęta ochroną w ramach Sekcji I niniejszych OWU (nadubezpieczenie), wówczas Towarzystwo odpowiada tylko do wysokości szkody ustalonej według zasad określonych w umowie ubezpieczenia.
- Z ostatecznej wartości odszkodowania ustalonego zgodnie z powyższymi postanowieniami potrąca się franszyzę redukcyjną w kwocie 1 000 PLN, chyba że Strony umówią się inaczej.
- Jeśli w ciągu 30 dni po wystąpieniu szkody w mieniu Ubezpieczający nie wykaże, że podjął wszelkie uzasadnione w danych okolicznościach środki i wysiłki w celu kontynuowania działalności gospodarczej; to w takim wypadku okres odszkodowawczy zostanie skrócony do 8 tygodni.

Postanowienia wspólne

§17 MINIMALNE WYMOGI DOTYCZĄCE ZABEZPIECZENIA MIENIA

W odniesieniu do ubezpieczonego od kradzieży z włamaniem mienia Ubezpieczający zobowiązany jest do przestrzegania minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia, określonych w Załączniku nr 2 do niniejszych OWU.

§18 SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

- Składkę ubezpieczeniową oblicza się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia po dokonaniu oceny ryzyka.

- Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności Towarzystwa.
- Kalkulując wysokość składki ubezpieczeniowej, uwzględnia się:
  - rodzaj prowadzonej działalności,
  - zakres ochrony ubezpieczeniowej,
  - rodzaj przedmiotu ubezpieczenia (w ubezpieczeniu mienia),
  - wysokość sumy ubezpieczenia oraz poszczególnych limitów odpowiedzialności,
  - okoliczności wpływające na zniżkę lub wyższą składki, wskazane w ust. 4-5.
- Towarzystwo może udzielić zniżek składki ze względu na:
  - stopień bezpieczeństwa pożarowego budynków,
  - stosowanie urządzeń służących do wykrywania i alarmowania o pożarze,
  - stosowanie urządzeń służących do wykrywania i alarmowania o włamaniu lub rabunku,
  - stosowanie stałego dozoru,
  - stosowanie sił i środków służących do gaszenia pożaru,
  - wysokość franszyzy redukcyjnej,
  - bezszkodowy przebieg ubezpieczenia,
  - krótszy niż 12-miesięczny okres ubezpieczenia,
  - wprowadzenie konsumpcji sumy ubezpieczenia oraz limitów odpowiedzialności.
- Towarzystwo może podwyższyć składkę ze względu na:
  - stopień bezpieczeństwa pożarowego budynków,
  - rozłożenie płatności składki na raty,
  - wykupienie franszyzy redukcyjnej.
- W przypadku rozszerzenia zakresu ubezpieczenia o klauzule dodatkowe Towarzystwo nalicza dodatkową składkę.
- Towarzystwo może w przypadkach uzasadnionych rodzajem ubezpieczonego mienia, środkami jego zabezpieczenia, zgłoszonymi szkodami lub innymi ważnymi czynnikami mającymi wpływ na ocenę ryzyka, wyznaczyć składkę ubezpieczeniową uwzględniając powyższe czynniki.
- W przypadku określenia sumy ubezpieczenia w walucie obcej wartość określonej w walucie obcej, przelicza się na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
- Składka jest płatna jednorazowo w terminie określonym w umowie ubezpieczenia, jednakże na wniosek Ubezpieczającego składka może być rozłożona na raty. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.
- Rozliczenia składki dokonywane będą zgodnie z zasadą pro rata temporis, to znaczy Towarzystwu należna jest składka w takiej proporcji, w jakiej ilość dni udzielanej ochrony ubezpieczeniowej pozostaje do okresu ubezpieczenia wskazanego w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień §20.
- Składkę bądź jej poszczególne raty opłaca się przelewem na rachunek bankowy Towarzystwa.
- Za dzień zapłaty uważa się dzień dokonania zlecenia przelewu lub złożenia polecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek Towarzystwa, pod warunkiem że na rachunku Ubezpieczającego znajdowała się wystarczająca ilość środków pozwalająca na zrealizowanie zlecenia; w odmiennym przypadku za dzień zapłaty uznaje się dzień wpływu pełnej kwoty składki lub raty składki na rachunek Towarzystwa.
- Jeżeli Ubezpieczający uzyskał zniżkę składki na podstawie danych niezgodnych ze stanem rzeczywistym, Towarzystwu przysługuje prawo żądania dopłaty składki w wysokości odpowiadającej udzielonej zniżce wraz z odsetkami ustawowymi.
- W przypadku ustania ochrony ubezpieczeniowej przed zakończeniem okresu ubezpieczenia, Towarzystwo na wniosek Ubezpieczającego, dokona zwrotu części składki ubezpieczeniowej przypadającej za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
- Obowiązek zapłaty składki obciąża Ubezpieczającego.

§19 SPOSÓB ZAWARCIA UMOWY UBEZPIECZENIA

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczeniowego, sporządzonego w formie pisemnej.
- Wniosek powinien zawierać co najmniej:
  - nazwę i adres Ubezpieczającego,
  - nazwę i adres Ubezpieczonego,
  - rodzaj prowadzonej działalności,
  - NIP, Regon oraz numer PKD,
  - miejsce ubezpieczenia,
  - okres ubezpieczenia,
  - przedmiot ubezpieczenia,
  - zakres ubezpieczenia,
  - sumę ubezpieczenia wraz z limitami i sposób jej ustalenia,
  - liczbę, rodzaj oraz wielkość szkód w okresie ostatnich 3 lat, z rozbiem na poszczególne lata.
- Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich danych określonych w ust. 2, albo został sporządzony wadliwie lub niezgodnie z niniejszymi warunkami, Ubezpieczający powinien na wezwanie Towarzystwa odpowiednio go uzupełnić lub sporządzić nowy wniosek w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma Towarzystwa.
- Jeżeli w odpowiedzi na złożony wniosek ubezpieczeniowy Towarzystwo doręcza Ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego od treści złożonego przez niego wniosku, Towarzystwo zobowiązane jest zwrócić Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa ubezpieczenia jest zawarta zgodnie z warunkami określonymi we wniosku. W przypadku braku sprzeciwu umowa ubezpieczenia dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.

5. Do zawarcia umowy ubezpieczenia dochodzi z chwilą akceptacji przez Towarzystwo wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, chyba że Strony umówią się inaczej. Na dowód zawarcia umowy ubezpieczenia Towarzystwo wystawi dokument ubezpieczenia.
6. Towarzystwo może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z umową ubezpieczenia.

§20 OKRES UBEZPIECZENIA I CZAS TRWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI TOWARZYSTWA

1. Okres ubezpieczenia wskazany jest w umowie ubezpieczenia.
2. Za początek okresu ubezpieczenia uważa się datę uzgodnioną przez Strony umowy.
3. Okres ubezpieczenia trwa jeden rok, chyba że umowę ubezpieczenia zawarto na okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe).
4. Odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, pod warunkiem że składka lub jej pierwsza rata zostanie zapłacona w terminie wskazanym w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień ust. 5 i ust. 6 poniżej.
5. Jeżeli Towarzystwo ponosi odpowiedzialność przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie zostanie zapłacona w terminie, Towarzystwo może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres przez który ponosił odpowiedzialność. W razie braku wypowiedzenia umowa ubezpieczenia wygasa z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka lub rata składki.
6. W przypadku niezapłacenia kolejnej raty składki w podanej przez Towarzystwo wysokości i terminie, powoduje ustanie odpowiedzialności Towarzystwa tylko wtedy gdy po upływie terminu zapłaty raty składki Towarzystwo wezwie Ubezpieczającego do zapłaty, a rata składki nie zostanie zapłacona w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania. W przypadku uiszczenia jedynie części składki, Towarzystwo zwróci część składki ubezpieczeniowej przypadającej za okres, w którym nie świadczyło ochrony ubezpieczeniowej.
7. Odpowiedzialność Towarzystwa kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygaśnie przed tym terminem.

§21 WYGAŚNIĘCIE STOSUNKU UBEZPIECZENIOWEGO

1. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w okresie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia Towarzystwo nie poinformowało Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy ubezpieczenia, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
2. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na czas określony, Towarzystwo może ją wypowiedzieć jedynie w przypadkach określonych przepisami prawa, a także, z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, z ważnych powodów, za które uważa się: utratę licencji, zezwolenia, koncesji lub innej decyzji uprawniającej do prowadzenia działalności, zmianę profilu działalności Ubezpieczającego, a w przypadku ubezpieczenia na cudzy rachunek – Ubezpieczonego.
3. Na wniosek Ubezpieczającego i za zgodą Towarzystwa, umowa ubezpieczenia może zostać rozwiązana w każdym czasie. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
4. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.
5. Jeżeli w wyniku oględzin miejsca i przedmiotu ubezpieczenia ujawnią się okoliczności, co do których Ubezpieczający podał nieprawdę lub zataił prawdę w chwili składania wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, Towarzystwo może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym. W takim przypadku Towarzystwo zwróci składkę ubezpieczeniową przypadającą na okres, w którym nie świadczyło ochrony ubezpieczeniowej.
6. W razie stwierdzenia wynikających z rażącego niedbalstwa lub winy umyślnej Ubezpieczającego zaniedbań w zakresie obowiązków określonych w § 23, umowa ubezpieczenia w zakresie ubezpieczenia mienia może zostać wypowiedziana przez Towarzystwo ze skutkiem natychmiastowym.
7. W ubezpieczeniu w ramach Sekcji I, jeżeli Ubezpieczający zbywa przedmiot ubezpieczenia postanawia się, że:
  - 1) prawa z umowy ubezpieczenia mogą - wyłącznie za zgodą Towarzystwa - zostać przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia,
  - 2) w razie przeniesienia praw, o których mowa w pkt 1), na nabywcę przedmiotu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że Strony za zgodą Towarzystwa umówiły się inaczej; pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę,
  - 3) jeżeli prawa, o których mowa w pkt 1), nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę,
  - 4) postanowienia pkt 1)-3) nie mają zastosowania przy przenoszeniu wierzycelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajścia przewidzianego w umowie ubezpieczenia wypadku.

8. W ubezpieczeniu w ramach Sekcji II, jeżeli Ubezpieczający zbywa przedsiębiorstwo lub zaprzestaje prowadzenia działalności stosunek ubezpieczenia wygasa.

§22 PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Towarzystwo jest zobowiązane do:
  - 1) doręczenia Ubezpieczającemu tekstu OWU przed zawarciem umowy ubezpieczenia,
  - 2) wydania Ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia,
  - 3) udzielenia Ubezpieczającemu informacji o sposobie i trybie rozpatrywania reklamacji oraz o organie właściwym do ich rozpatrzenia,
  - 4) udostępnienia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej do wystąpienia z roszczeniem informacji i dokumentów, które miały wpływ na ustalenie odpowiedzialności Towarzystwa i wysokości odszkodowania.
2. Towarzystwo zastrzega sobie prawo do oględzin miejsca i przedmiotu ubezpieczenia w celu oceny ryzyka powstania szkód oraz sformułowania ewentualnych rekomendacji i zaleceń dotyczących kontroli tego ryzyka, zarówno przed jak i po zawarciu umowy ubezpieczenia.
3. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości Towarzystwa wszystkie znane sobie okoliczności, które mogą mieć wpływ na podjęcie przez Towarzystwo decyzji o zawarciu umowy ubezpieczenia, przez udzielenie, przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, zgodnych z prawdą pisemnych odpowiedzi na pytania Towarzystwa zawarte we wniosku ubezpieczeniowym lub przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez Towarzystwo umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
4. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający obowiązany jest niezwłocznie zgłaszać Towarzystwu w formie pisemnej wszelkie zmiany okoliczności, o których mowa w ust. 3, o które Towarzystwo zapytywało we wniosku ubezpieczeniowym albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach.
5. Ubezpieczający obowiązany jest stosować się do wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia, a także niezwłocznie poinformować Towarzystwo o zaprzestaniu prowadzenia działalności.
6. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 3-5 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
7. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 3-6 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia postanowień ust. 3-6 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§23 OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO W TRAKCIE TRWANIA UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Ubezpieczający obowiązany jest informować Towarzystwo o zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby.
2. Jeżeli Ubezpieczający działał przez przedstawiciela, to obowiązek określony w ust. 1 ciąży również na przedstawicielu i obejmuje także okoliczności znane przedstawicielowi.
3. Ubezpieczający obowiązany jest przestrzegać obowiązujących przepisów dotyczących ochrony, przechowywania i eksploatacji mienia oraz mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności przepisów o ochronie przeciwpożarowej, o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywaniu dozoru technicznego, zaleceń i wymagań producentów lub dostawców, a także utrzymywania ubezpieczonych lokali wraz z ich zabezpieczeniami w należytym stanie technicznym oraz przestrzegania powszechnie przyjętych środków ostrożności.
4. Ubezpieczający obowiązany jest przeprowadzać konserwację ubezpieczonego mienia zgodnie z wymogami technicznymi i zaleceniami producenta określonymi w instrukcji użytkowania.
5. W odniesieniu do mienia ubezpieczonego od kradzieży z włamaniem Ubezpieczający obowiązany jest do przestrzegania minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia, określonych w §17.
6. Ubezpieczający obowiązany jest do prowadzenia ksiąg rachunkowych, przechowywania i chronienia dokumentacji finansowej oraz prowadzenia ewidencji ubezpieczonego mienia zgodnie z obowiązującymi przepisami.
7. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego obowiązków wymienionych w ust. 3-6, Towarzystwo może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w odpowiedniej części, w zakresie jakim niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkody bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.
8. Ubezpieczający obowiązany jest do usunięcia szczególnych zagrożeń ubezpieczonego mienia a w szczególności takich, których usunięcia domagało się Towarzystwo formułując rekomendacje i zalecenia o jakich mowa w §22 ust 2; wyznaczając Ubezpieczającemu termin na ich usunięcie.
9. Jeżeli Ubezpieczający nie wykonał powyższego obowiązku w terminie wskazanym przez Towarzystwo, ubezpieczyciel zwolniony jest z odpowiedzialności za szkody powstałe po wyznaczonym terminie w zakresie w jakim niewykonanie obowiązku miało wpływ na powstanie lub rozmiar szkody.
10. Ubezpieczający obowiązany jest prowadzić ewidencję ubezpieczonego mienia zgodnie z aktualnymi przepisami, w sposób pozwalający w razie powstania szkody na bezsporne odtworzenie mienia; dowody ewidencji dotyczące ubezpieczonego mienia powinny być zabezpieczone w skuteczny sposób przed zniszczeniem, zaginięciem lub kradzieżą.

11. Ponadto Ubezpieczający obowiązany jest niezwłocznie powiadomić Towarzystwo na piśmie o zwiększeniu ryzyka, zwłaszcza w przypadku, gdy:
  - 1) nastąpi zmiana okoliczności, o które pytano we wniosku lub przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach, lub gdy usunięte zostaną uzgodnione środki bezpieczeństwa,
  - 2) ubezpieczony budynek lub budowla zostaną przebudowane lub poddane innym robotom budowlanym, lub jeżeli ich części nie będą używane,
  - 3) w ubezpieczonym budynku lub lokalu podjęta zostanie nowa działalność lub zmieniony jej rodzaj.

§24 OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO W PRZYPADKU ZAJŚCIA ZDARZENIA UBEZPIECZENIOWEGO

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną Ubezpieczający obowiązany jest użyć wszelkich dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
2. Ponadto do obowiązków Ubezpieczającego należą:
  - 1) niezwłoczne, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty powstania szkody lub uzyskania o niej wiadomości powiadomienie Towarzystwa o szkodzie, z podaniem, o ile to możliwe, przyczyny, przedmiotu i zakresu szkody, okoliczności powstania oraz szacunkowej jej wartości;
w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek zawiadomienie o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego może zgłosić również spadkobierca Ubezpieczającego; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany jako uprawniony z umowy ubezpieczenia,
  - 2) niezwłoczne powiadomienie miejscowej jednostki policji o każdej szkodzie, która mogła powstać w wyniku przestępstwa,
  - 3) pozostawienie bez zmian miejsca szkody do czasu przybycia przedstawiciela Towarzystwa, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia szkody; Towarzystwo nie może powoływać się na to postanowienie, jeżeli nie rozpoczęło likwidacji szkody w ciągu 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie,
  - 4) umożliwienie Towarzystwu dokonania czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielenie w tym celu pomocy i wyjaśnień, a w szczególności udostępnienie pełnej dokumentacji księgowej ubezpieczonego mienia,
  - 5) dostarczenie Towarzystwu i wyznaczonemu przez niego przedstawicielowi wszystkich dokumentów, które Towarzystwo lub przedstawiciel uważa za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na cudzy rachunek niniejsze obowiązki obciążają zarówno Ubezpieczającego, jak i Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
3. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, Towarzystwo wolne jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
4. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 2 pkt 1), Towarzystwo może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Towarzystwu ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
5. Skutki braku zawiadomienia Towarzystwa o wypadku nie następują, jeżeli Towarzystwo w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymało wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
6. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego obowiązków wymienionych w ust. 2 pkt 2)-5) Towarzystwo może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w odpowiedniej części, w zakresie jakim niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkody bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.
7. Ubezpieczający winien podjąć bez nieuzasadnionej zwłoki działania w celu naprawy zniszczonych zabezpieczeń lub naprawy bądź odtworzenia uszkodzonego, zniszczonego lub utraconego mienia po uprzednim udokumentowaniu zakresu i rozmiaru szkody. Jeśli naprawa zniszczonych zabezpieczeń trwa dłużej niż 3 dni, Towarzystwo pokrywa koszty ponoszone bezpośrednio w celu ochrony zagrożonego szkodą ubezpieczonego mienia nie dłużej niż przez 3 dni.

§25 WYPŁATA ODSZKODOWANIA

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o szkodzie, Towarzystwo w terminie 7 dni poinformuje pisemnie Ubezpieczającego (jeżeli jest on osobą występującą z tym zawiadomieniem) o przyjęciu zgłoszenia oraz poinformuje pisemnie osobę występującą z roszczeniem, jakie dokumenty są niezbędne do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa lub wysokości odszkodowania, a także o procedurze składania i rozpatrywania reklamacji.
2. Uprawniony z umowy ubezpieczenia zobowiązany jest do udokumentowania zasadności zgłoszonego roszczenia.
3. Ubezpieczający obowiązany jest dostarczyć Towarzystwu dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania, sporządzone na własny koszt.
4. Towarzystwo zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez Ubezpieczającego rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem zakresu i wartości szkody.
5. Towarzystwo wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania lub zawartej z nim ugody albo prawomocnego orzeczenia sądu.
6. Towarzystwo wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu losowym objętym ochroną.
7. Jeżeli w terminie określonym w ust. 6 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa albo wysokości odszkodowania okazało

- się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, jednakże bezsporną część odszkodowania Towarzystwo wypłaca w terminie określonym w ust. 6
8. Jeżeli odszkodowanie z tytułu zgłoszonego roszczenia nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Towarzystwo zawiadomi o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem o wypłatę odszkodowania oraz w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek Ubezpieczonego, o ile nie jest osobą występującą z roszczeniem o wypłatę odszkodowania, w terminach określonych w ust. 6 i 7, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz poinformuje o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
9. Towarzystwo udostępnia na wniosek Ubezpieczającego, Ubezpieczonego bądź uprawnionego do odbioru świadczenia, informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa i wysokość świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez Towarzystwo udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez Towarzystwo. Towarzystwo na wniosek tych osób udostępni informacje i dokumenty w postaci elektronicznej.
10. Jeżeli Ubezpieczający odzyska utracone mienie już po otrzymaniu odszkodowania, jest on zobowiązany do niezwłocznego zgłoszenia tego faktu Towarzystwu na piśmie oraz dokonania cesji własności tego mienia na Towarzystwo lub do zwrotu otrzymanego odszkodowania w terminie 30 dni. Po bezskutecznym upływie tego terminu powyższe prawo wyboru przechodzi na Towarzystwo.
11. Suma ubezpieczenia oraz ustalone limity odpowiedzialności nie ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań (brak konsumpcji sumy ubezpieczenia oraz limitów odpowiedzialności), chyba że umówiono się inaczej.
12. Jeżeli w umowie ubezpieczenia wprowadzono konsumpcję sumy ubezpieczenia lub limitów odpowiedzialności, wówczas sumy ubezpieczenia lub limity zostają obniżone o kwotę wypłaconych odszkodowań. Jeżeli wartość wypłaconych odszkodowań jest równa sumie ubezpieczenia lub limitowi odpowiedzialności, to powoduje to wygaśnięcie ochrony ubezpieczeniowej, której dotyczy ta suma ubezpieczenia lub limit odpowiedzialności. Ubezpieczający, za zgodą Towarzystwa oraz po opłaceniu dodatkowej składki, może przywrócić sumę ubezpieczenia lub limit odpowiedzialności do poprzedniej wysokości.

§26 REGRES UBEZPIECZENIOWY

1. Z dniem wypłaty odszkodowania, roszczenia Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, przechodzą z mocy prawa na Towarzystwo, do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli Towarzystwo pokryło tylko część szkody, Ubezpieczającemu lub Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Towarzystwa.
2. Nie przechodzą na Towarzystwo roszczenia Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający lub Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć Towarzystwu wszelkie dokumenty oraz przekazać informacje i dokonać czynności niezbędnych dla skutecznego dochodzenia praw przez Towarzystwo wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
4. W razie zrzeczenia się przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, bez zgody Towarzystwa, praw przysługujących mu w stosunku do osób trzecich, Towarzystwo może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części.

§27 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wypowiedzenia, odstąpienia oraz wszelkie inne zawiadomienia, oświadczenia i wnioski Towarzystwa, Ubezpieczającego i Ubezpieczonego lub innej osoby uprawnionej do odbioru odszkodowania, powinny być kierowane na piśmie pod rygorem nieważności, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 3). Strony mogą umówić się co do innej formy korespondencji.
2. Towarzystwo, Ubezpieczający oraz Ubezpieczony zobowiązani są do powiadamiania się wzajemnie o zmianie swojego adresu zamieszkania lub siedziby.
3. Ubezpieczający, Ubezpieczony lub osoba uprawniona do świadczenia mająca zastrzeżenia dotyczące świadczonych przez Towarzystwo usług lub wykonywanej przez niego działalności ma prawo składania reklamacji do Towarzystwa:
  - 1) w formie pisemnej – osobiście w siedzibie Towarzystwa, w dowolnej jednostce organizacyjnej Towarzystwa zajmującej się obsługą klientów bądź przesyłką pocztową na adres: SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, ul. Władysława IV 22, 81-743 Sopot,
  - 2) osobiście do protokołu podczas wizyty w siedzibie Towarzystwa lub dowolnej jednostce organizacyjnej Towarzystwa zajmującej się obsługą klientów,
  - 3) telefonicznie, pod numerem telefonu: 58 770 36 90.
4. Reklamacja powinna zawierać:
  - 1) imię, nazwisko, adres i numer telefonu kontaktowego zgłaszającego reklamację,
  - 2) numer dokumentu ubezpieczenia,
  - 3) przedmiot reklamacji,
  - 4) uzasadnienie reklamacji z podaniem ewentualnych dowodów.
5. Złożenie reklamacji niezwłocznie po powzięciu zastrzeżeń ułatwi i przyspieszy rzetelne rozpatrzenie przez Towarzystwo reklamacji, chyba że okoliczność ta nie ma wpływu na sposób procedowania reklamacją.
6. Na żądanie zgłaszającego reklamację Towarzystwo potwierdzi pisemnie na adres wskazany w reklamacji fakt złożenia reklamacji. Towarzystwo na wniosek zgłaszającego reklamację może potwierdzić wpływ reklamacji w postaci elektronicznej.
7. Reklamacja rozpatrywana jest przez Towarzystwo bez zbędnej zwłoki, a odpowiedź na nią powinna być udzielona nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej wpływu.

Po rozpatrzeniu reklamacji, stanowisko Towarzystwa zostanie przesłane w formie pisemnej na adres wskazany w treści reklamacji.

8. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie wskazanym w ust. 7, Towarzystwo poinformuje zgłaszającego reklamację o przyczynie opóźnienia, okolicznościach, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia reklamacji oraz o przewidywanym terminie udzielenia odpowiedzi. Łączny czas rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi nie może być dłuższy niż 60 dni od daty wpływu reklamacji.
9. Ubezpieczający, Ubezpieczony lub osoba uprawniona do odszkodowania będąca osobą fizyczną ma prawo do zwrócenia się o pomoc do Rzecznika Finansowego.
10. Towarzystwo podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
11. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej z umowy ubezpieczenia.
12. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy osoby uprawnionej z umowy ubezpieczenia.
13. W sprawach nieuregulowanych niniejszymi OWU, mają zastosowanie powszechnie obowiązujące przepisy polskiego prawa.
14. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia zostały uchwalone w dniu 19 grudnia 2018 roku przez Zarząd SALTUS Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Sopocie i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 1 stycznia 2019 roku.

ROBERT ŁOŚ
PREZES ZARZĄDU

GRZEGORZ BUCZKOWSKI
WICEPREZES ZARZĄDU

KRZYSZTOF KOSZNIK
WICEPREZES ZARZĄDU

Załącznik nr 1
do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk z dnia 19 grudnia 2018r.
- klauzule dodatkowe do ubezpieczenia mienia w ramach Sekcji I

AR01

Klauzula ubezpieczenia mienia poza lokalizacjami wskazanymi w umowie ubezpieczenia

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Ochroną ubezpieczeniową obejmuje się mienie znajdujące się we wszystkich lokalach niewymienionych w umowie ubezpieczenia, użytkowanych i administrowanych przez Ubezpieczającego na terenie RP.
2. Postanowienie zawarte w ust. 1 odnosi się również do mienia podczas targów, wystaw i podobnych imprez, odbywających się poza miejscem wskazanym w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem że:
  - 1) limit odpowiedzialności na szkody powstałe w takim mieniu wynosi 30 000 PLN, chyba że Strony umówią się inaczej,
  - 2) Ubezpieczającego nie obowiązuje warunek określony w ust. 3.
3. W odniesieniu do nowo uruchomionego lokalu ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od momentu faktycznego przyjęcia go przez Ubezpieczającego do użytku, pod warunkiem że w ciągu 30 dni od daty faktycznego przyjęcia Ubezpieczający poinformuje Towarzystwo o adresie, sumie ubezpieczenia znajdującego się tam mienia i innych danych, o które zapytywało Towarzystwo we wnioskach i innych pismach w odniesieniu do lokali wymienionych w umowie ubezpieczenia.
4. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych w ubezpieczonym mieniu w trakcie transportu, załadunku i wyładunku.
5. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód w lokalach zabezpieczonych niezgodnie z postanowieniami §17 OWU.
6. Jeżeli Strony nie umówią się inaczej do czasu zgłoszenia lokalu i/lub mienia limit odpowiedzialności wynosi 50 000 PLN oraz 20 000 PLN w odniesieniu do szkód polegających na kradzieży z włamaniem, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 1).

AR02

Klauzula automatycznego pokrycia

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Towarzystwo obejmuje automatyczną ochroną ubezpieczeniową nowo nabyte mienie, za wyjątkiem środków obrotowych i mienia osób trzecich lub takie mienie, którego wartość wzrosła wskutek dokonania inwestycji lub modernizacji z dniem przejścia na Ubezpieczającego ryzyka związanego z posiadaniem tego mienia, z zastrzeżeniem że odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się po dokonaniu wszystkich odbiorów technicznych oraz po pozytywnym zakończeniu prób i testów maszyn i urządzeń.
2. Ochroną ubezpieczeniową automatycznie zostaje objęte mienie, o którym mowa w ust. 1, o ile fakt nabycia lub wzrostu wartości mienia zostanie zgłoszony Towarzystwu w przeciągu 60 dni od daty przyjęcia nowonabytego mienia lub wykonanej inwestycji do ewidencji środków trwałych Ubezpieczającego.
3. Jeżeli Strony nie umówią się inaczej odpowiedzialność Towarzystwa w stosunku do automatycznie ubezpieczonego na mocy niniejszej klauzuli mienia ograniczona jest do kwoty odpowiadającej 10% łącznej sumy ubezpieczenia wskazanej w umowie ubezpieczenia w ramach Sekcji I lub 500 000 PLN, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.
4. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody w mieniu, o którym mowa powyżej, w razie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia w określonym w ust. 2 terminie.
5. W razie przekroczenia limitu ustalonego dla potrzeb niniejszej klauzuli odpowiedzialność Towarzystwa ograniczona jest do sumy ubezpieczenia powiększonej o limit wynikający z niniejszej klauzuli.
6. Objęcie ochroną ubezpieczeniową mienia po przekroczeniu ustalonego w ust. 3 limitu może mieć miejsce na podstawie indywidualnego wniosku Ubezpieczającego oraz pisemnej akceptacji Towarzystwa, z zastrzeżeniem że początek odpowiedzialności Towarzystwa w odniesieniu do powyższego mienia nastąpić może najwcześniej od dnia złożenia wniosku i jego akceptacji na piśmie przez Towarzystwo.
7. Dodatkowa składka wynikająca z udzielonej ochrony na mocy niniejszej klauzuli naliczona zostanie w systemie pro rata temporis z zastosowaniem stawki wynikającej z zawartej umowy ubezpieczenia.
8. Rozliczenie składki wynikającej z udzielanej ochrony ubezpieczeniowej następuje w ciągu 14 dni po zakończeniu kwartału, w którym nastąpiło przekazanie inwestycji do ewidencji środków trwałych.

AR03

Klauzula rzeczoznawców

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki, w granicach ustalonego limitu odpowiedzialności Towarzystwo pokryje poniesione przez Ubezpieczającego konieczne i uzasadnione koszty ekspertyz rzeczoznawców związane z ustaleniem przyczyny, zakresu i rozmiaru szkody, z zastrzeżeniem że powołanie rzeczoznawcy wymaga uprzedniej akceptacji Towarzystwa.

2. Powołany ekspert nie może pozostawać w stosunku służbowym, kapitałowym lub innej zależności ze Stronami umowy ubezpieczenia.
3. Limit odpowiedzialności z tytułu udziału Towarzystwa w kosztach wynosi 20 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba że Strony umówią się inaczej.

AR04

Klauzula ubezpieczenia różnicy pomiędzy ceną nabycia/kosztom wytworzenia, a ceną sprzedaży

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki, Towarzystwo pokrywa różnicę pomiędzy ceną nabycia/kosztom wytworzenia ubezpieczonych sprzedanych i nieodebranych przez kupującego środków obrotowych, a ich ceną sprzedaży, jednak nie więcej niż 15% ceny nabycia/kosztom wytworzenia, o ile na skutek zrealizowania się zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową ulegną one zniszczeniu lub uszkodzeniu.
2. Z zastrzeżeniem powyższego uzgadnia się, że cena sprzedaży nie obejmuje kosztów transportu.
3. Z zastrzeżeniem ust. 1 limit odpowiedzialności w okresie ubezpieczenia wynosi 20% sumy ubezpieczenia środków obrotowych, chyba że Strony umówią się inaczej.

AR05

Klauzula ubezpieczenia szkód estetycznych (graffiti)

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki zakresem ochrony ubezpieczeniowej objęte zostaną szkody estetyczne polegające na:
  - 1) pomalowaniu,
  - 2) porysowaniu,
  - 3) zarysowaniu powierzchni,
  - 4) umieszczeniu napisów lub innych znaków graficznych na ubezpieczonym mieniu przez osoby pozostające poza stosunkiem ubezpieczeniowym.
2. W odniesieniu do mienia objętego zakresem niniejszej klauzuli nie stosuje się postanowień §7 ust. 2 pkt 4) OWU.
3. Limit odpowiedzialności Towarzystwa za szkody objęte ubezpieczeniem na podstawie niniejszej klauzuli wynosi 10 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba że Strony umówią się inaczej.

AR06

Klauzula aktów terroryzmu

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki Towarzystwo obejmuje ochroną szkody powstałe wskutek terroryzmu.
2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód powstałych wskutek użycia substancji biologicznych lub chemicznych, działania wirusów komputerowych lub pola elektromagnetycznego, promieniowania jonizacyjnego lub jądrowego oraz szkód i kosztów powstałych wskutek grózb i fałszywych alarmów.
3. W odniesieniu do mienia objętego zakresem niniejszej klauzuli nie stosuje się postanowień §7 ust. 1 pkt 4) OWU.
4. Limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 500 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba że Strony umówią się inaczej.
5. Do szkód objętych zakresem niniejszej klauzuli stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 10% nie mniej niż 5 000 PLN.

AR07

Klauzula ubezpieczenia strajków, zamieszek i rozruchów

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki Towarzystwo obejmuje ochroną szkody w ubezpieczonym mieniu bezpośrednio powstałe wskutek strajków, zamieszek lub rozruchów.
2. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z przejściowej lub bezterminowej utraty kontroli nad mieniem powstałej wskutek konfiskaty, zarekwirowania lub zajęcia mienia przez prawomocne władze.
3. W odniesieniu do mienia objętego zakresem niniejszej klauzuli nie stosuje się postanowień §7 ust. 1 pkt 5) OWU w części dotyczącej zdefiniowanych w niniejszych OWU pojęć.
4. Granicą odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli jest limit odpowiedzialności określony w umowie ubezpieczenia na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

AR08

Klauzula ubezpieczenia awarii i uszkodzeń maszyn, urządzeń, w tym aparatów

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o szkody polegające na awariach lub uszkodzeniach maszyn, urządzeń, w tym aparatów, zainstalowanych w miejscu wymienionym w umowie ubezpieczenia, zdalnych do użytku i użytkowanych zgodnie z przeznaczeniem, dla których testy próbne zostały zakończone z wynikiem pozytywnym.
2. Niniejszej klauzuli nie stosuje się do mienia o jednostkowej sumie ubezpieczenia ponad 200 000 PLN, ustalonej w sposób zgodny z OWU.
3. W odniesieniu do mienia objętego zakresem niniejszej klauzuli nie stosuje się postanowień §7 ust. 1 pkt 12), 20), 21) i 22) oraz §7 ust. 2 pkt 1) OWU.
4. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
  - 1) za które na mocy przepisów prawa lub postanowień umowy odpowiedzialny jest producent, sprzedawca lub warsztat naprawczy,
  - 2) powstałych w wyniku naturalnego zużycia albo długotrwałej degradacji właściwości użytkowych maszyn lub urządzeń, w tym wskutek kawitacji, erozji, korozji, rozszerzenia się kamienia kotłowego, szlamu i innych osadów, działania środków żrących lub starzenia się izolacji,
  - 3) w sprzeczności z wyłączeniem to nie dotyczy elektronicznych części maszyn, urządzeń i aparatów stanowiących integralną część maszyny, urządzenia w tym aparatu,
  - 4) w wymiennych narzędziach wszelkiego rodzaju, wymurówkach oraz obudowach i rusztach pieców oraz palenisk, a także dyszach palników oraz innych elementach, których czas prawidłowego funkcjonowania jest krótszy od trwałości maszyny,
  - 5) w środkach eksploatacyjnych wszelkiego rodzaju,
  - 6) spowodowanych wadami lub uszkodzeniami istniejącymi w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których Ubezpieczający wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć.
5. Limit odpowiedzialności Towarzystwa za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli wynosi 50 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba że Strony umówią się inaczej.
6. Do szkód objętych zakresem niniejszej klauzuli stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 2 000 PLN.

AR09

Klauzula zmiany temperatury

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki ochroną ubezpieczeniową objęte zostaną szkody w środkach obrotowych powstałe w wyniku zmiany temperatury ich przechowywania w urządzeniu chłodniczym w bezpośrednim następstwie awarii urządzenia chłodniczego, w którym przechowywane są ubezpieczone środki obrotowe.
2. Klauzula obejmuje wyłącznie środki obrotowe, które zgodnie z wymogami producenta lub dostawcy powinny być przechowywane w urządzeniach chłodniczych. Przy czym do obowiązków Ubezpieczającego na etapie zawierania umowy ubezpieczenia należy zadeklarowanie rodzaju mienia składowanego w urządzeniach chłodniczych oraz zakresu temperatur w jakich będą przechowywane, o ile Towarzystwo zapytało o to przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
3. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za wszelkie szkody powstałe wskutek niewłaściwego przechowywania środków obrotowych.
4. W odniesieniu do mienia objętego zakresem niniejszej klauzuli nie stosuje się postanowień §7 ust. 3 pkt 7) OWU.
5. Limit odpowiedzialności Towarzystwa za szkody powstałe wskutek zdarzeń objętych niniejszą klauzulą wynosi 50 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba że Strony umówią się inaczej.

AR10

Klauzula ubezpieczenia katastrofy budowlanej

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki, w granicach limitu odpowiedzialności zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o szkody powstałe wskutek katastrofy budowlanej.
2. Zakresem ochrony ubezpieczeniowej nie są objęte budynki i budowle przeznaczone do rozbiórki lub wyburzenia oraz wyłączone z eksploatacji, a także znajdujące się w nich mienie.
3. W odniesieniu do mienia objętego zakresem niniejszej klauzuli nie stosuje się postanowień §7 ust. 1 pkt 22) OWU w części dotyczącej katastrofy budowlanej.
4. Limit odpowiedzialności na szkody objęte zakresem przedmiotowej klauzuli wynosi 200 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba że Strony umówią się inaczej.
5. Do szkód objętych zakresem niniejszej klauzuli stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 10% nie mniej niż 2 000 PLN.

AR11

Klauzula ubezpieczenia mienia podczas transportu między lokalizacjami Ubezpieczającego

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki Towarzystwo obejmuje ochroną szkody podczas transportu na następujących zasadach:
  - 1) Przedmiotem ubezpieczenia jest ubezpieczone w ramach Sekcji I niniejszych OWU mienie podczas transportu pomiędzy lokalizacjami Ubezpieczającego, do i z serwisu lub do i z zakładu naprawczego, dokonywanego przez Ubezpieczającego lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność.
  - 2) Zakres ubezpieczenia obejmuje utratę, ubytek lub uszkodzenie przewożonych rzeczy wynikłe wskutek jednego lub wielu nagłych, niespodziewanych i niezależnych od woli Ubezpieczającego zdarzeń, z zastrzeżeniem wyłączeń o jakich mowa w ust. 2, 3, 4 i 5 poniżej.
  - 3) Ubezpieczeniem zostaje objęty także ubytek, uszkodzenie lub utrata przedmiotu ubezpieczenia powstałe w czasie operacji załadunkowych lub wyładunkowych.
  - 4) Za początek transportu uważa się moment przejścia ubezpieczonego mienia do rozpoczynającego się bezpośrednio po tym transportu, a za koniec transportu – wydanie mienia w miejscu docelowym.
2. Ubezpieczeniem nie są objęte szkody w mieniu podczas transportu dokonywanego przez osoby pozostające poza stosunkiem ubezpieczenia na podstawie umów przewozowych, spedycyjnych lub umów o świadczenie usług logistycznych.
3. Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia zgodnie z niniejszą klauzulą nie obejmuje szkód powstałych na skutek utraty, ubytku lub uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia powstałego wskutek:
  - 1) wady ukrytej przedmiotu ubezpieczenia lub jego naturalnych właściwości,
  - 2) niewłaściwego opakowania albo nieprawidłowego rozmieszczenia lub zamocowania przedmiotu ubezpieczenia,
  - 3) złego stanu technicznego środka transportu lub jego niezdatności do przewozu przedmiotu ubezpieczenia,
  - 4) nietrzeźwości lub odurzenia kierowcy środkami, po użyciu których prowadzenie środka transportu jest niedozwolone lub niewskazane (dotyczy transportu własnego),
  - 5) kradzieży zwykłej,
  - 6) zaginięcia.
4. Ubezpieczeniem nie są objęte również szkody polegające na utracie informacji zapisanych na jakiegokolwiek rodzaju nośnikach danych i nośnikach informacji.
5. Ponadto ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje transportu:
  - 1) środków obrotowych,
  - 2) zwierząt żywych,
  - 3) dokumentów,
  - 4) przesyłek pocztowych,
  - 5) bagażu osobistego,
  - 6) rzeczy podczas składowania nie związanego bezpośrednio z ubezpieczonym przewozem,
  - 7) urządzeń i pojazdów podczas holowania,
  - 8) urządzeń i pojazdów podczas ruchu o własnym napędzie,
  - 9) urządzeń trwale przytwierdzonych do pojazdów transportujących,
  - 10) wartości pieniężnych.
6. Limit odpowiedzialności Towarzystwa za szkody objęte ochroną na podstawie niniejszej klauzuli wynosi 200 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba że Strony umówią się inaczej.

AR12

Klauzula ubezpieczenia wartości pieniężnych podczas transportu

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki Towarzystwo obejmuje ochroną szkody powstałe w wartościach pieniężnych polegające na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu podczas transportu na obszarze RP w granicach ustalonego limitu odpowiedzialności na skutek:
  - 1) rozboju,
  - 2) zniszczenia lub uszkodzenia środka transportu na skutek wypadku środka transportu, pożaru, wybuchu lub uderzenia pioruna w pojazd,
  - 3) zdarzeń powodujących śmierć, ciężkie uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia osoby sprawującej pieczę nad ubezpieczonymi wartościami pieniężnymi, uniemożliwiających ochronę powierzonych mienia.
2. Odpowiedzialność Towarzystwa nie obejmuje:
  - 1) szkód powstałych w trakcie wykonywania czynności niezwiązanych bezpośrednio z transportem ubezpieczonych wartości pieniężnych,
  - 2) kwot stanowiących nadwyżkę ponad limit określony dla danego sposobu zabezpieczenia transportu zgodnie z postanowieniami Załącznika nr 2 do OWU mienia od wszystkich ryzyk uchwalonych w dniu 19 grudnia 2018r. – warunki techniczne zabezpieczenia mienia oraz minimalne wymogi zabezpieczenia mienia przed kradzieżą z włamaniem,
  - 3) szkód powstałych podczas transportu poza granicami RP.
3. Limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 200 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba że Strony umówią się inaczej, z zastrzeżeniem że jeśli Ubezpieczający nie dopełni obowiązków o których mowa w ust. 2 pkt 2) odpowiedzialność Towarzystwa ograniczona jest do limitu określonego w Załączniku nr 2 do niniejszych OWU.
4. Dla szkód objętych zakresem niniejszej klauzuli stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 1 000 PLN na każde zdarzenie.

Załącznik nr 2

do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk z dnia 19 grudnia 2018r. - warunki techniczne zabezpieczenia mienia oraz minimalne wymogi zabezpieczenia mienia przed kradzieżą z włamaniem

§1 KONSTRUKCJA ŚCIAN, SUFITÓW, PODŁÓG I DACHÓW

1. Ubezpieczone mienie, z zastrzeżeniem postanowień §6, powinno znajdować się w budynkach o trwałej konstrukcji, której fundamenty, podłogi, ściany, stropy i dach wykonane są z materiałów i według technologii właściwych dla rodzaju obiektu, zapewniających odporność na zniszczenie lub wyważenie za pomocą prostych, ogólnie dostępnych narzędzi.
2. Jeżeli pomieszczenie, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, jest połączone drzwiami, oknem lub innym otworem z pomieszczeniem użytkowanym przez osobę trzecią, otwory te powinny być zabezpieczone w sposób opisany w §2 i §3 albo być zamurowane ścianą o grubości co najmniej 15 cm.

§2 KONSTRUKCJA I ZABEZPIECZENIE DRZWI ZEWNĘTRZNYCH

1. Wszystkie drzwi zewnętrzne do pomieszczeń, w których znajduje się ubezpieczone mienie, powinny znajdować się w należyłym stanie technicznym oraz być tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby ich wyłamanie lub wyważenie nie było możliwe bez pozostawienia widocznych śladów, stanowiących dowód użycia siły lub narzędzi, a otwarcie - bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy.
2. Jeżeli przepisy wewnętrzne Ubezpieczającego nie przewidują bardziej skutecznych zabezpieczeń, drzwi zewnętrzne do ubezpieczonych lokali powinny być zamknięte co najmniej na dwa zamki wielozastawkowe lub dwie kłódki wielozastawkowe bezkabląkowe lub kabląkowe, atestowane, zawieszane na oddzielnych skoblach albo jeden zamek o podwyższonej odporności na włamanie, mechaniczny lub elektroniczny, posiadający atest techniczny wydany przez instytucję wydające pełnoprawne świadectwa kwalifikacyjne.
3. Jeżeli drzwi zewnętrzne są wyposażone w jeden zamek wielozastawkowy lub jedną kłódkę bezkabląkową, to brak drugiego zamka lub kłódki może zostać zastąpiony poprzez ustanowienie stałego dozoru lub zainstalowanie systemu alarmowego sygnalizacji włamania:
  - 1) wywołującego alarm lokalny (sygnalizacja świetlna, dźwiękowa) lub
  - 2) wywołującego alarm z obowiązkiem interwencji.
4. Drzwi oszklone, poza wymogiem zamknięcia na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe, dwie kłódki bezkabląkowe albo jeden zamek atestowany, powinny być na całej powierzchni oszklonej zabezpieczone:
  - 1) kratami lub
  - 2) roletami/żaluzjami o zwiększonej odporności na włamanie posiadającymi odpowiednie atesty, lub
  - 3) okiennicami, lub
  - 4) szybami o zwiększonej odporności na przebicie i rozbicie co najmniej klasy P3, w sposób uniemożliwiający dokonanie kradzieży bez włamania.
5. Wymogi określone w ust. 4 mogą zostać zniesione w obiektach, w których zainstalowano lokalny alarmowy system sygnalizacji włamania lub alarm z obowiązkiem interwencji.
6. Drzwi oszklone nie mogą być zaopatrzone w zamki, które można otworzyć bez klucza, przez otwór wybity w szybie.
7. Przy drzwiach dwuskrzydłowych, jedno skrzydło powinno być unieruchomione przy pomocy zasuw o góry i u dołu, zamykanych od wewnątrz.

§3 ZABEZPIECZENIE OKIEN I INNYCH OTWORÓW ZEWNĘTRZNYCH

1. Wszystkie okna i inne zewnętrzne oszklone otwory w pomieszczeniach powinny być w należyłym stanie technicznym, właściwie osadzone i tak zamknięte, aby ich wyłamanie lub wyważenie nie było możliwe bez pozostawienia śladów, stanowiących dowód użycia siły lub narzędzi.
2. Okna i inne zewnętrzne otwory pomieszczeń znajdujących się w piwnicach, suterrenach i na parterach powinny być na całej powierzchni zabezpieczone kratami lub roletami/żaluzjami o zwiększonej odporności na włamanie posiadającymi odpowiednie atesty lub szybami o zwiększonej odporności na przebicie i rozbicie w sposób uniemożliwiający dokonanie kradzieży bez włamania; wymogi powyższe mają zastosowanie również w odniesieniu do okien i innych zewnętrznych otworów pomieszczeń znajdujących się na wyższych kondygnacjach, do których jest dostęp z położonych pod nimi lub obok nich przybudówek, balkonów, tarasów, dachów, drabinek pożarowych lub blisko rosnących drzew.
3. Kraty, rolety i żaluzje, o których mowa w ust. 2, powinny być prawidłowo osadzone i zamknięte.
4. Wymogi określone w ust. 2 mogą zostać zniesione w obiektach, w których ustanowiono stały dozór lub w obiektach w których zainstalowano lokalny alarmowy system sygnalizacji włamania lub alarm z obowiązkiem interwencji oraz pod warunkiem jednoczesnego oświetlenia lokalu od wewnątrz w porze nocnej.

§4 KONSTRUKCJA ZAMKÓW KŁÓDEK I UCHWYTÓW

1. Wymogi właściwego zabezpieczenia drzwi, krat, rolet, żaluzji spełniają zamki wielozastawkowe i kłódki bezkabląkowe; w uzasadnionych przypadkach, po dokonaniu oceny ryzyka, Towarzystwo może zezwolić na zastąpienie zamków wielozastawkowych lub kłódek bezkabląkowych kłódkami kabląkowymi; kabląk takiej kłódki musi być wykonany ze stali hartowanej, a otwór w kabląku musi być

tak dopasowany do rozmiarów urządzenia zamykającego, aby nie było możliwości wsunięcia narzędzia pomiędzy kabląk, a osłonę.

2. Obudowa kłódek zabezpieczających drzwi, kraty, rolety lub żaluzje musi być całkowicie zamknięta.
3. Uchwyty do mocowania kłódek powinny być wykonane z płaskownika przymocowanego na stałe do drzwi lub krat w sposób uniemożliwiający jego oberwanie, ukręcenie lub obciążenie; grubość płaskownika i otwór do wprowadzenia kabląka lub bolca musi odpowiadać parametrom kłódki; w przypadku pozostawiania na kabląku wolnego miejsca należy wypełnić je tulejką dystansową lub specjalną wkładką wypełniającą.

§5 ZABEZPIECZENIE KLUCZY

1. Klucze do pomieszczeń i schowków, w których znajduje się ubezpieczone mienie, powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym.
2. W razie zagubienia albo zaginięcia kluczy (także kluczy zapasowych) lub uzyskania do nich dostępu przez osobę nieuprawnioną, Ubezpieczający zobowiązany jest niezwłocznie po stwierdzeniu tego faktu zmienić zamki do których klucze zostały zagubione na swój koszt.

§6 ZABEZPIECZENIE POJAZDÓW STANOWIĄCYCH ŚRODKI OBROTOWE LUB MIENIE OSÓB TRZECICH

1. Za należyte zabezpieczenie uważa się również parking pod stałym dozorem, ogrodzony parkanem, siatką drucianą lub murem bądź żelbetonowym płotem i oświetlony w porze nocnej.
2. Wewnątrz pojazdów nie mogą znajdować się kluczyki od stacyjek zapłonowych, wszystkie drzwi powinny być zamknięte na zamek fabryczny, a wszystkie urządzenia przeciwkradzieżowe włączone; kluczyki powinny być przechowywane w pomieszczeniu należycie zabezpieczonym przed kradzieżą, zamknięte w kasetce, szafie stalowej lub kasie, do której klucze i dostęp mają tylko osoby upoważnione.
3. Wjazd na parking powinien być zabezpieczony w sposób uniemożliwiający wyjazd pojazdem mechanicznym przez osobę nieuprawnioną.

§7 ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH

1. Wartości pieniężne powinny znajdować się w budynkach lub lokalach spełniających zabezpieczenia przeciwkradzieżowe opisane w §1-5 niniejszego Załącznika, a ponadto powinny być zamknięte w urządzeniach lub pomieszczeniach do przechowywania tych wartości, które odpowiadają wymogom wskazanym w Tabeli nr 1 poniżej.

Tabela nr 1

Limit odpowiedzialności za wartości pieniężne (w jednostkach obliczeniowych) przechowywane w pomieszczeniach* lub urządzeniach** przeznaczonych do przechowywania wartości pieniężnych		
Klasa odporności na włamanie	Pomieszczenie* i urządzenie** nie chronione systemem alarmowym	Pomieszczenie* i urządzenie** chronione systemem alarmowym*** z transmisją sygnału do alarmowego centrum odbiorczego****
Nieokreślona	0,02	0,2
0	0,1	0,2
I	0,1	do 0,5
II	0,1	do 1,5
III	0,1	do 3
IV	0,1	do 6
V	0,2	do 8
VI	0,2	do 10

* - pomieszczenie do przechowywania wartości pieniężnych - oznacza przestrzeń wydzieloną trwałymi ścianami o wzmocnionej konstrukcji, wyposażoną w odpowiednie urządzenia techniczne, służącą do przechowywania wartości pieniężnych, np. skarbiec, pokój skarbcowy.

** - urządzenie do przechowywania wartości pieniężnych - oznacza atestowane urządzenie przeznaczone do przechowywania wartości pieniężnych, np. szafy stalowe, szafy pancerne.

*** - System alarmowy który spełnia wymagania Polskich Norm „Systemy Alarmowe” i rozporządzenia MSWiA z dnia 7 września 2010 r. (Dziennik Ustaw nr 166 z 9 września 2010 r.) w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne.

**** - Alarmowe centrum odbiorcze - centrum z ciągłą obsługą, spełniające wymagania Polskich Norm „Systemy Alarmowe” inicjujące podjęcie interwencji przez pracowników ochrony fizycznej.

2. W indywidualnych przypadkach Towarzystwo może przyjąć do ubezpieczenia wartości pieniężne niechronione systemem alarmowym z zastrzeżeniem limitu odpowiedzialności nieprzekraczającego kwoty odpowiadającej 0,2 j. o.
3. Dla pomieszczeń i urządzeń klas VII – XIII limit przechowywanych wartości określa upoważniony pracownik Towarzystwa.
4. W przypadku braku możliwości określenia dla urządzenia klasy odporności na włamanie odpowiedzialność Towarzystwa ograniczona jest do 0,2 j. o., przy czym do urządzeń tych nie zalicza się kaset stalowych i kas fiskalnych.
5. Limit odpowiedzialności za gotówkę przechowywaną w kasetach stalowych i kasach fiskalnych wynosi 5 000 PLN.
6. Urządzenia o masie do 1 t służące do przechowywania wartości pieniężnych powinny być trwale przymocowane do ściany lub podłoża. W indywidualnych przypadkach Towarzystwo może przyjąć do ubezpieczenia wartości pieniężne przechowywane w urządzeniach nieprzymocowanych do ściany lub podłoża, wyznaczając równocześnie limit odpowiedzialności dla takiego urządzenia.
7. Wartości pieniężne mogą się znajdować poza schowkami wymienionymi powyżej wyłącznie w przypadku wykonywanych przez Ubezpieczającego czynności liczenia lub transportu wewnątrz ubezpieczonego lokalu. W takim wypadku Ubezpieczający winien zapewnić dodatkową osobę w celu ochrony fizycznej mienia.
8. Jeżeli w okresie ubezpieczenia w danym miejscu ubezpieczenia wystąpiły powtarzające się co do przedmiotu i przyczyny szkody, Towarzystwo może wymagać wprowadzenia dodatkowych zabezpieczeń.
9. Ze względu na potrzeby bezpieczeństwa lub w przypadku zaistnienia uzasadnionych technicznie, konstrukcyjnie lub prawnie powodów uniemożliwiających zastosowanie zasad zabezpieczenia mienia o jakich mowa w niniejszym Załączniku, Towarzystwo może na podstawie dokonanej oceny ryzyka ustalić indywidualne warunki zabezpieczenia mienia przed kradzieżą z włamaniami.
10. Gotówka objęta ubezpieczeniem w czasie transportu (przenoszenie lub przewożenie) powinna być transportowana z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, o których mowa w ust. 11-14, lub transport ten winien być zlecony profesjonalnej agencji ochrony mienia.
11. Gotówka powinna być transportowana przy użyciu samochodu, pieszo wyłącznie jeżeli ze względu na odległość użycie pojazdu jest nieuzasadnione.
12. Podczas transportu gotówki nie można korzystać ze środków komunikacji publicznej.
13. Podczas przenoszenia gotówki należy unikać miejsc odosobnionych lub uznawanych za niebezpieczne.
14. W zależności od sposobu transportu gotówki, odpowiedzialność Towarzystwa za szkodę w gotówce spowodowaną rozbojem jest ograniczona do kwoty określonej w Tabeli nr 2 poniżej.

Tabela nr 2

Dopuszczalny limit wartości pieniężnych	Rodzaj transportu
Do 0,1 j.o.	Brak dodatkowych zabezpieczeń
Pow. 0,1 do 0,3 j.o.	Transportujący gotówkę jest asystowany przez drugą osobę
Pow. 0,3 do 1,0 j.o.	Do przenoszenia gotówki używa się pojemniki specjalistyczne (walizki). Transportujący gotówkę jest chroniony przez pracownika ochrony fizycznej; kierowca samochodu nie może być jednocześnie konwojentem
do 5	Transport bankowozem może być wykonywany pod warunkiem ochrony przez jednego konwojenta, natomiast transport bankowozem typu C*, wyposażonym w pojemniki specjalistyczne co najmniej klasy D*, może być wykonywany przez nieuzbrojonego licencjonowanego pracownika ochrony fizycznej, bez udziału konwojenta. Konwojent nie może przenosić wartości pieniężnych lub kierować bankowozem. Osoba transportująca nie może jednocześnie kierować bankowozem i wykonywać zadań konwojenta. Osoba kierująca bankowozem nie może jednocześnie wykonywać zadań osoby transportującej lub konwojenta
Powyżej 5	Warunki indywidualnie w oparciu o obowiązujące przepisy

* – Bankowozy typu C i D - według Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 września 2010 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne.

SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych
81-743 Sopot, ul. Władysława IV 22
tel.: 801 888 666, 58 770 36 90
e-mail: info@saltus.pl
www.saltus.pl